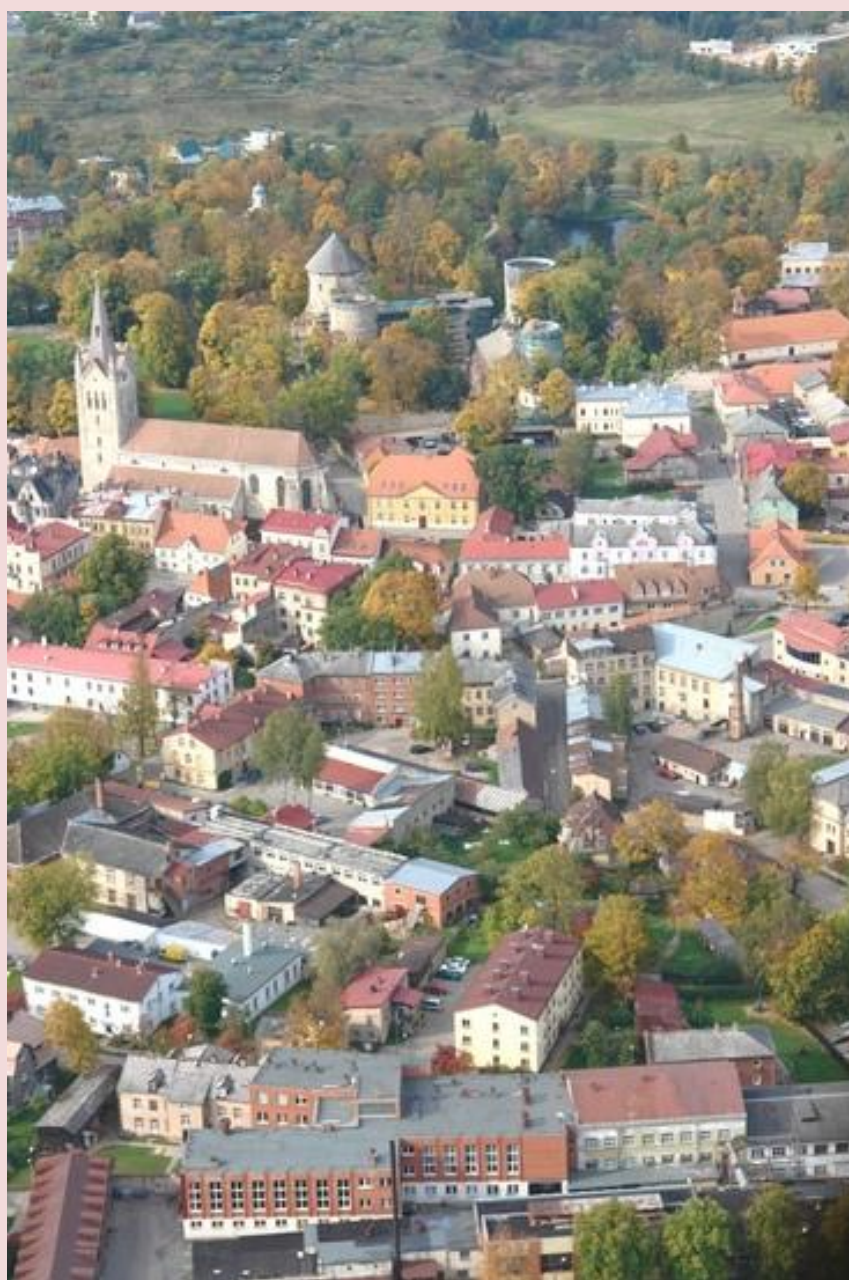


Cēsu pilsētas attīstības programma 2008. – 2014.



SATURS

1. IEVADS	3
2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE	8
2.1. IEDZĪVOTĀJI.....	8
2.2. PILSĒTAS PĀRVALDE	10
2.3. KULTŪRVIDE	12
2.4. TŪRISMS	16
2.5. DABAS VIDE UN VIDES INFRASTRUKTŪRA	19
2.6. IZGLĪTĪBA UN TĀLĀKIZGLĪTĪBA.....	23
2.7. SPORTS.....	26
2.8. UZŅĒMĒJDARBĪBA UN NODARBINĀTĪBA	29
2.9. VESELĪBA.....	35
2.10. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN PAKALPOJUMI.....	36
2.11. TRANSPORTS UN SATIKSME.....	39
2.12. KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA.....	41
2.13. ENERĢĒTIKA.....	43
2.14. INFORMĀCIJAS SABIEDRĪBA	44
2.15. VALSTS UN PAŠVALDĪBAS PĀRVALDES INSTITŪCIJAS	44
3. KOPSAVILKUMS	46
4. ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA	53
5. UZRAUDZĪBAS SISTĒMA	74
6. INVESTĪCIJU PLĀNS	76

1. IEVADS

Cēsu pilsētas integrētā attīstības programma ir vidēja termiņa (7 gadiem) politisks dokuments, kas nosaka pilsētas attīstības vīziju, izvirza attīstības stratēģiskos mērķus, virzienus un nosaka konkrētus uzdevumus mērķu sasniegšanai.

Cēsu pilsētas integrētā attīstības programma ir izstrādāta balsoties uz Cēsu pilsētās attīstības programmu, kas ir izstrādāta un apstiprināta 2003.gadā un ir uzskatāma par tās aktualizāciju. Cēsu pilsētas attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību nosaka šādi faktori:

- Straujās izmaiņas sociālajos un ekonomiskajos procesos Latvijā un arī pilsētā
- Nepieciešams izstrādāt pašvaldības īstermiņa investīciju plānu
- Nepieciešams izvērtējums par Cēsu pilsētas nozīmi rajona, reģiona un valsts mērogā
- Attīstības programmas ieviešanas un uzraudzības sistēmas trūkums

Integrētā attīstības programma izstrādāta saskaņā ar šādiem augstāk stāvošiem plānošanas dokumentiem:

1. Latvijas Nacionālais attīstības plāns

Nacionālais Attīstības plāns (NAP) ir valsts plānošanas dokuments no 2007. līdz 2013. gadam, kas nosaka Latvijas galvenos attīstības virzienus un parāda valsts un sabiedrības svarīgākos uzdevumu ceļā uz tālāku mērķi politiķiem, ierēdņiem un ikvienam Latvijas iedzīvotājam, jo mērķi var sasniegt tikai stipra, vienota un par sevi pārliecināta sabiedrība.

NAP stratēģiskais mērķis un prioritātes – Izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai:

- Izglītots un radošs cilvēks
- Uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība

- Zinātnes un pētniecības attīstība

Cēsu pilsētas attīstības stratēģija saskaņā ar izvirzītajiem valsts attīstības mērķiem un prioritātēm, analizējot pilsētas attīstības potenciālu un nozīmi valsts kopējā attīstībā, ir izvirzījusi mērķus un stratēģiskos virzienus, kas sekmē valsts izaugsmes modeļa „cilvēks pirmajā vietā” sasniegšanu. Cilvēka labklājības sākums, sakārtota uzņēmējdarbības un dzīves telpa, valsts un sabiedrības attīstība, uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība, izglītots un radošs cilvēks.

2. Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma nozīmē visu reģionā darbojošos institūciju kopīgi izvirzītu un akceptētu attīstības virzību.

Vidzemes reģiona attīstības vīzija paredz Vidzemi attīstīt par dinamisku, konkurētspējīgu Eiropas Savienības reģionu ar daudzveidīgu dabas un kultūrvēsturisko mantojumu un attīstības potenciālu. Reģiona iedzīvotājiem ir pieejami visi nepieciešamie resursi kvalitatīvas dzīvesdarbības nodrošināšanai un viņi rod savai kvalifikācijai un personīgās izaugsmes interesēm atbilstošas darba un izglītības iespējas.

Cēsu pilsētas attīstības programmā izvirzītie mērķi un stratēģiskie virzieni paredz īstenot šādas Vidzemes plānošanas reģiona stratēģiskās prioritātes:

- Infrastruktūras un pakalpojumu attīstība
- Ekonomiskā attīstība, konkurētspējas palielināšana un virzība uz zināšanu ietilpīgu ekonomiku
- Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības paaugstināšana

3. Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007- 2027 ir ilgtermiņa teritorijas plānošanas dokuments, kas, saskaņā ar Teritorijas plānošanas likumu, nosaka plānošanas reģiona attīstības iespējas un virzienus 20 gadiem.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums nosaka, ka **Cēsis** kā nacionālas nozīmes centrs attīstās par Vidzemes plānošanas reģiona tūrisma, kultūrvēsturiskā mantojuma un kultūras dzīves centru un konkurē tūrisma, kultūras, izglītības un jaunu tehnoloģiju jomā ar citiem Latvijas un Baltijas reģionu centriem resursu piesaistē un pakalpojumu sniegšanā.

Cēsu pilsētas integrētās attīstības programmas vieta Latvijas plānošanas dokumentu sistēmā ir noteikta saskaņā ar Latvijas Republikas Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas izstrādāto attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju.



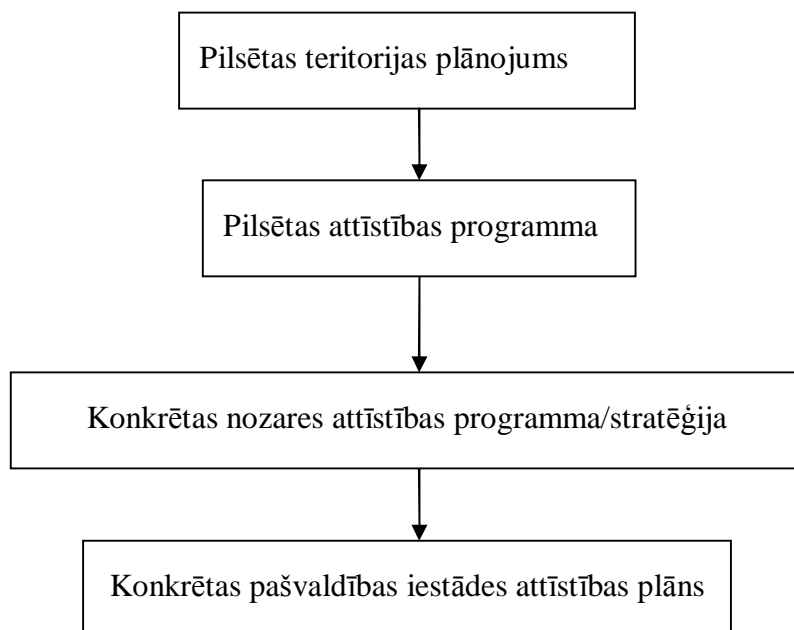
Shēma Nr.1 Latvijas attīstības plānošanas dokumentu hierarhija

Integrētā attīstības programma ir izstrādāta saskaņā ar šādiem Cēsu pilsētas plānošanas dokumentiem:

- Cēsu pilsētas teritorijas plānojums 2005. – 2017. gadam
- Cēsu pilsētas vides politikas plāns
- Cēsu pilsētas nodarbinātības stratēģija 2007. – 2013. gadam
- Cēsu pilsētas kultūras stratēģija
- Cēsu pilsētas izglītības stratēģija

- Cēsu pašvaldības aģentūras “Vidzemes Vēstures un tūrisma centrs” attīstības stratēģija 2007. – 2010. gadam

Cēsu pilsētas attīstības plānošanas dokumentu savstarpēja sasaiste un līmeņi ir šādi:



Shēma Nr.2

Cēsu pilsētas plānošanas dokumentu hierarhija

Cēsu pilsētas attīstības programmas mērķgrupas ir:

- Cēsu pilsētas domes deputāti un darbinieki
- Cēsu iedzīvotāji
- Cēsu uzņēmēji un investori
- Blakus pašvaldības, Vidzemes plānošanas reģions

Attīstības programmas izstrādes ietvaros ievērotie principi:

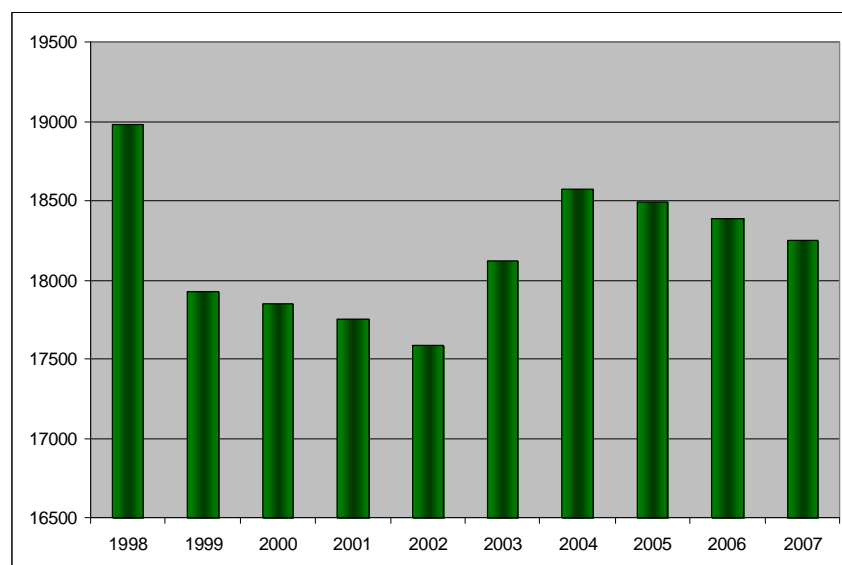
- Vidēja termiņa dokuments. Stratēģiskie virzieni – 7 gadi, rīcības programma – 3 gadi
- Integrēt sagatavotās nozaru programmas, noteikt nozares, kurām izstrādājamas attīstības programmas
- Partnerības princips – iesaistītas domes struktūrvienības, iedzīvotāju grupas, nevalstiskās organizācijas
- Atklātības princips - stratēģijas izstrādāšanas procesā dažādos etapos, izmantojot pilsētā esošos masu medijus, tiek aktīvi iesaistīta sabiedrība un tiek nodrošināts informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātums
- Interesu saskaņotības princips – attīstības programma izstrādāta saskaņā ar citām attīstības programmām un stratēģijām un tā saskaņo valsts, plānošanas reģiona pašvaldības un privātās intereses
- Ilgtspējības princips – attīstības programma nodrošina esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību un saglabāšanu

2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

Cēsu pilsēta atrodas Vidzemes plānošanas reģionā, Cēsu rajonā. Cēsis ir lielākā pilsēta Cēsu rajonā un otra lielākā Vidzemē. Liecības par apdzīvotību Cēsīs sastopamas sākot no IV gs., par ko liecina arheoloģiskajos izrakumos atrastās Romas un arābu monētas. Straujāko attīstību Cēsis piedzīvoja Livonijas laikos, kad pilsēta izveidojās par Livonijas galvaspilsētu un Vidzemes galveno attīstības centru. Visstraujāk iedzīvotāju skaits pilsētā pieaug pēc 2. pasaules kara, kad periodā no 1945. līdz 1989. gadam iedzīvotāju skaits pieauga no 7 līdz 22 tūkstošiem.

2.1. Iedzīvotāji

Pēc iedzīvotāju skaita 2007.gadā Cēsis ir 13 lielākā pilsēta Latvijā un otra lielākā pilsēta Vidzemes reģionā ar iedzīvotāju skaitu 18 250 2008.gada janvārī. Kopš deviņdesmito gadu sākuma iedzīvotāju skaits Cēsīs tāpat kā visā Latvijā katru gadu samazinās. Straujākā iedzīvotāju skaita samazināšanās Cēsīs vērojama laika periodā no 1990.gada līdz 2003.gadam, kad iedzīvotāju skaits pilsētā atkal sāk pieaugt. Lai arī sākot ar 2005.gadu iedzīvotāju skaits pilsētā nedaudz sāk samazināties, tomēr salīdzinoši var teikt, ka tas stabilizējas.

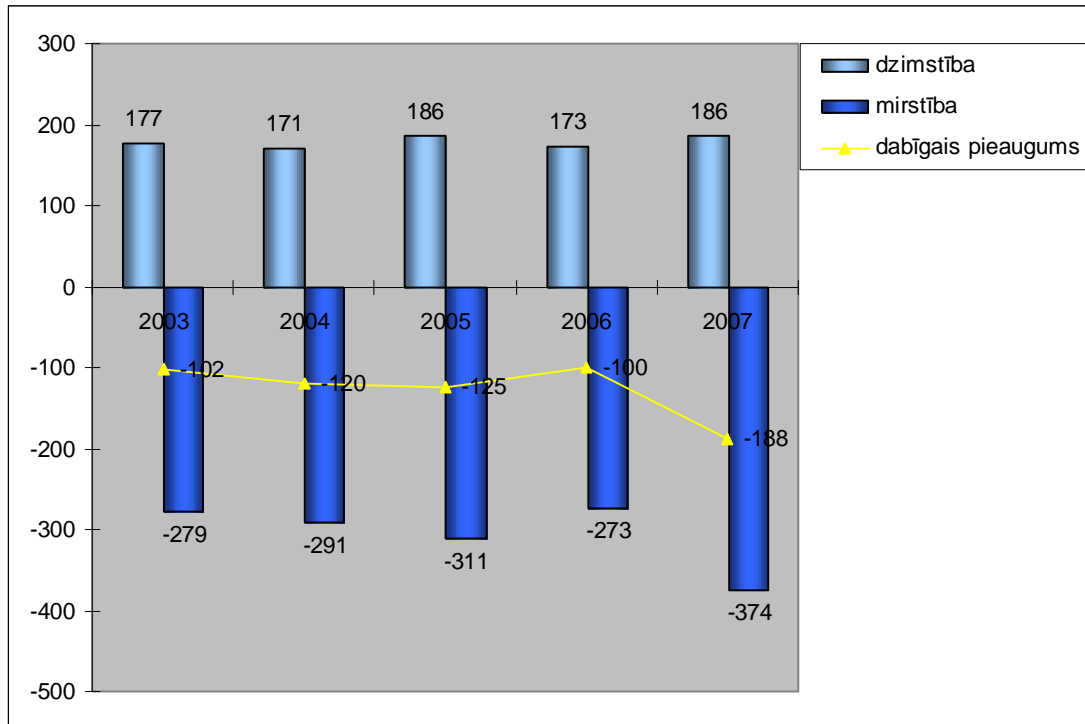


Grafiks Nr.1

Iedzīvotāju skaits pa gadiem (PMLP dati uz gada sākumu)

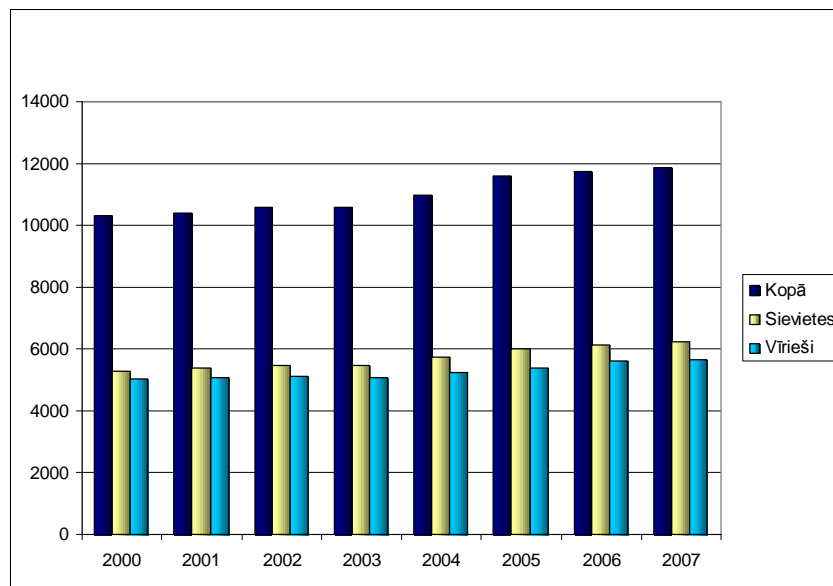
Iedzīvotāju skaita izmaiņas būtiski ietekmē negatīvs dabīgais pieaugums. Kopš 2003.gada Cēsu pilsētā ir miruši par 447 iedzīvotājiem vairāk nekā dzimuši. Savukārt

iedzīvotāju mehāniskā kustība ir pozitīva, tas nozīmē, ka cilvēku skaits, kas izvēlas Cēsis par dzīves vietu ir lielāks, nekā no Cēsīm aizbraukušo skaits.



Grafiks Nr.2 Dabīgā pieauguma dinamika Cēsīs pa gadiem (Cēsu pilsētas dzimtsarakstu nodaļas dati)

Demogrāfiskā slodze katru gadu Cēsu pilsētā samazinās. Tas nozīmē, ka ik gadu palielinās darbaspējīgo iedzīvotāju skaits attiecībā pret bērnu un vecu cilvēku skaitu (attēls Nr.). Tomēr jāpiezīmē, ka šis rādītājs uzlabojas pateicoties zemei dzimstībai un augstai mirstībai.



Grafiks Nr.3

Darbspējas vecuma iedzīvotāju dzimumsastāvs (PMLP dati)

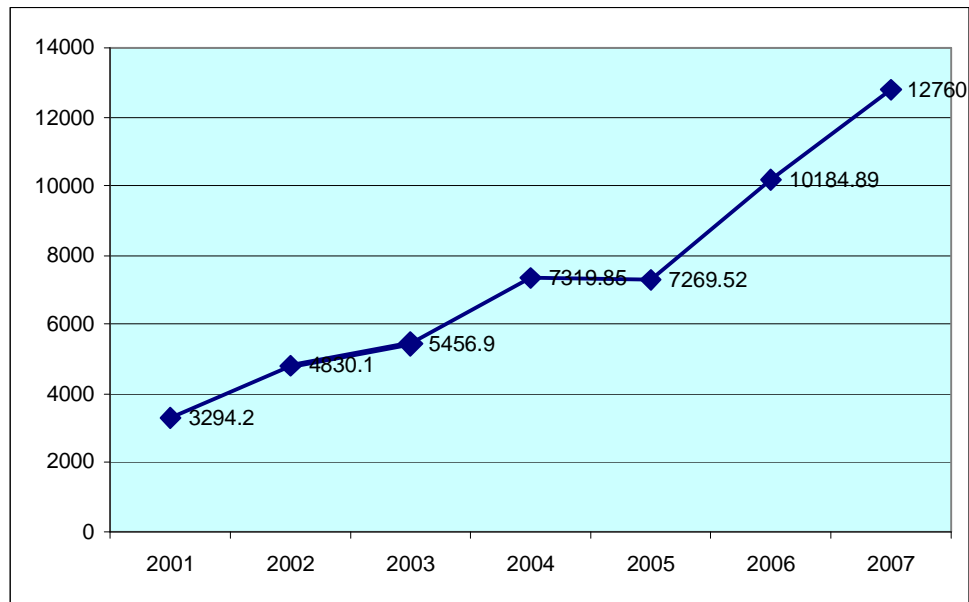
Cēsīs ir raksturīgs, salīdzinoši viendabīgs iedzīvotāju sastāvs. 2008.gada sākumā Cēsīs dzīvoja 82% latviešu, 5% krievu u.c. tautības cilvēki. Kopš 2000.gada latviešu īpatsvars Cēsu iedzīvotāju kopskaitā ir pieaudzis par X procentpunktiem, krievu tautības pārstāvju īpatsvars samazinājies par X procentpunktiem.

Cēsīs ir samērā augsts apdzīvotības blīvums – 2008.gada sākumā uz 1 km² Cēsīs dzīvoja vidēji X iedzīvotāji. Pilsētu nosacīti var iedalīt 10 dzīvojamajos rajonos, no kuriem vislielākais iedzīvotāju blīvums 2008.gadā ir Blusumuižā, Zagļu ciemā, savukārt vismazākais – Bērzainē un Gaujas malā.

2.2.Pilsētas pārvalde

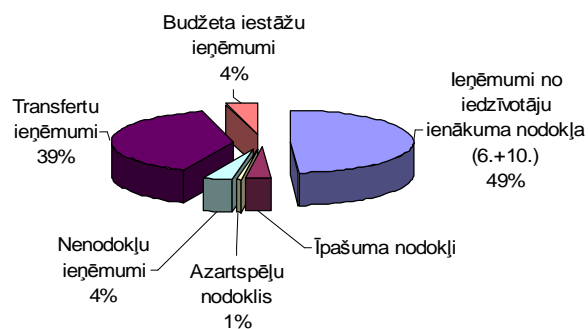
Cēsu pilsētas dome ir Cēsu pašvaldības lēmējinstītūcija, kuras sastāvā ir 11 deputāti. Domē ir izveidotas četras komitejas – Finanšu komiteja, Tautsaimniecības komiteja, sociālo lietu komiteja un kultūras, izglītības un sociālo lietu komiteja. Domes izpildvaras struktūru veido 12 domes nodaļas ar 94 darbiniekiem. Pašvaldību funkciju nodrošināšanai Cēsu pilsētas dome ir nodibinājusi divas pašvaldības aģentūras - Vidzemes vēstures un tūrisma centrs un Sociālo pakalpojumu sociālās palīdzības aģentūra un četras pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību. Kopā Cēsu pilsētas domes pakļautībā ir 21 pašvaldības iestāde.

Cēsu pilsētas dome administrētais pašvaldības budžets katru gadu pieaug. Salīdzinoši 2001.gadā Cēsu pilsētas pamatbudžeta ieņēmumi bija 3,3 milj. latu, savukārt 2007.gadā attiecīgi 12,7 milj. latu, kas ir 3,8 reizes vairāk (grafiks Nr.)



Grafiks Nr.4 Cēsu pilsētas domes pamatbudžeta ieņēmumi pa gadiem tūkst. milj. LVL.(Cēsu pilsētas domes dati)

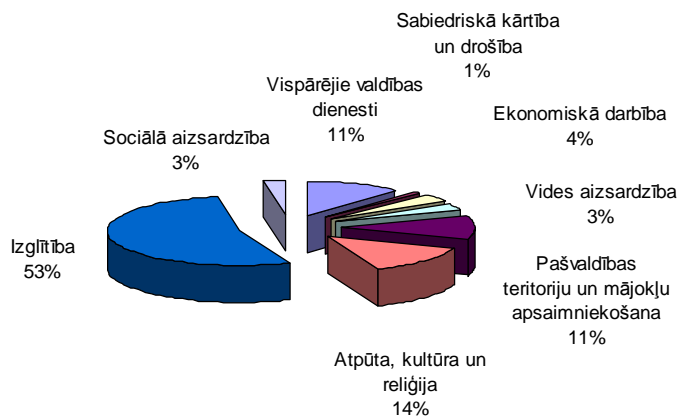
2007.gada Cēsu pašvaldības budžeta ieņēmumu struktūrā attiecīgi nodokļu ieņēmumi sastāda 52,8%, nenodokļu ieņēmumi – 7,9% un saņemtie maksājumi un dotācijas – 39,3% no kopējiem ieņēmumiem.



Grafiks Nr. 5

Cēsu pilsētas domes budžeta ieņēmumu struktūra 2007.gadā %

Cēsu pašvaldības budžeta izdevumi 2007.gadā bija 10,2 milj. latu.



Grafiks Nr.6

Cēsu pilsētas domes budžeta izdevumu struktūra 2007. gadā

2.3. Kultūrvide

Cēsis jau no 19. gadsimta beigām pazīstamas kā mākslas, kultūras un atpūtas centrs un arī šobrīd Cēsis ir nozīmīgs kultūras un mākslas centrs reģionā un valsts mērogā. Visu gadu Cēsīs notiek dažādi kultūras pasākumi, kas piesaista apmeklētājus ne tikai no Cēsīm un rajona, bet arī visas Vidzemes un Latvijas. Nozīmīgākie kultūras pasākumi Cēsīs ir Mākslas festivāls, Klavesīnmūzikas festivāls, Cēsu mūzikas festivāls, Ērgelnieku festivāls, Ziemassvētku koncerti, Cēsu akvareļmākslas plenēri, u.c. 2006.gadā organizētās Cēsu 800-gades svinības pierādīja, ka pilsēta ir viens no aktīvākajiem reģiona centriem, kas spēj piesaistīt ne vien vietējo iedzīvotāju, bet visas Latvijas un arī tās viesu uzmanību

Kultūras dzīves plānošana un attīstība ir sadalīta starp vairākām pašvaldības kultūras iestādēm – Kultūras centru, Cēsu centrālo bibliotēku, p/a “Vidzemes vēstures un tūrisma centrs”. Kultūras notikumu koordinēšanu nodrošina kultūras padome.

Cēsu kultūras centrs atrodas ēkā Raunas ielā 12, kas ir vietējas nozīmes kultūras piemineklis. Cēsu kultūras centrs ir mājvieta gan profesionālās mūzikas ansamblim

Vidzemes kamerorķestris, gan 13 amatiermākslas kolektīviem (5 kori, 4 tautas deju kolektīvi, 1 drāmas kopā, 1 ritma deju grupa, 1 folkloras kopa, 1 bērnu vokālais ansamblis, kopā ap 400 dalībnieku). Amatiermākslas kolektīvu sniegums ik gadu tiek vērtēts valsts skatēs pēc vienotas sistēmas un noteiktiem kritērijiem. Cēsu Kultūras centra deju un koku kolektīvi valsts skatēs ik gadu gūst augstākās vietas un tas ir būtisks apliecinājums kolektīvu vadītāju profesionalitātei.

Kultūras centrs pilsētā nodrošina profesionālās mākslas piedāvājumu, sekmē amatiermākslas attīstību, organizē atpūtas un izklaides pasākumus, sniedz organizatorisko un metodisko atbalstu biedrībām un pilsoniskām apvienībām, organizē valsts un tradicionālos svētkus, organizē kultūrizglītojošos pasākumus, organizē pasākumus bērniem un jauniešiem, sniedz organizatorisko un metodisko atbalstu Cēsu rajona kultūras norišu, apmācību, amatiermākslas skatu u.c. organizēšanā. Papildus Cēsu kultūras centrs veic koordinējošu darbu pilsētas kultūras dzīves organizēšanā.

Cēsu centrālā bibliotēka atrodas ēkā Raunas ielā 2, kas ir vietējas nozīmes kultūras piemineklis, savukārt Cēsu bērnu bibliotēka atrodas Cēsu kultūras centra ēkā. Cēsu Centrālā bibliotēka ir pilsētas pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas veic iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, kā arī nodrošina informācijas pieejamību un izmantošanu iedzīvotājiem. Kopā bibliotēkā 2006.gadā bija reģistrēti 5292 lasītāji un kopumā bibliotēku apmeklēja 73 020 cilvēki. Bibliotēku apmeklē 29% no pilsētā reģistrēto iedzīvotāju skaita. Bibliotēka regulāri organizē dažādus tematiskos pasākumus. Vidēji gadā notiek 80 tematiskie pasākumi un 100 izstādes centrālajā bibliotēkā un attiecīgi bērnu bibliotēkā 50 pasākumi un 30 izstādes. Centrālā bibliotēka ir rajona galvenā bibliotēka un rajona pašvaldību bibliotēku metodiskais un konsultatīvais centrs.

Pašvaldības aģentūra “Vidzemes Vēstures un tūrisma centrs” (turpmāk VVTC) ir Cēsu pils kompleksa apsaimniekotājs un attīstītājs. Pils kompleksā ietilpst Cēsu viduslaiku pilsdrupas, Cēsu jaunā pils, Pils parks un Maija parks, Izstāžu nams, un Cēsu muzejs. VVTC attīstības stratēģijā par aģentūras misiju ir noteikts krāt un saglabāt kultūrvēsturiskās vērtības par Cēsu novadu kā svarīgu kultūras centru Vidzemē pagātnē, šodien un nākotnē, popularizēt sabiedrībā garīgās un materiālās

kultūrvēsturiskās vērtības, sekmēt to izmantošanu sabiedrības izglītošanai. Cēsu izstāžu nams nodrošina daudzveidīgu profesionālās mākslas un mūzikas piedāvājumu visu gadu, popularizējot novadnieku, latviešu un ārzemju mākslinieku radošo devumu Latvijas un Cēsu pilsētas kultūras dzīvē.

Cēsu Vēstures un mākslas muzejs dibināts 1925.g. Kopš 1949.g. tas atrodas Cēsu Jaunajā pilī, kas celta 18.gs. beigās. Muzeja ekspozīcijā apmeklētāji var iepazīties ar Cēsu novada vēsturi hronoloģiskā secībā no senvēstures līdz Latvijas brīvības cīņām.

Šobrīd CVMM ir viens no lielākajiem pašvaldību muzejiem valstī, kura kolekciju nozīmīgums nodrošina pilsētas, novada, arī reģiona kultūrvēsturisko procesu pētniecību un atspoguļošanu un kalpo kā izziņas bāze dažādu sociālo grupu vajadzībām, īpaši sadarbībā ar vietējo skolu jaunatni. Vēsturiskā vide ar izcilu viduslaiku vēstures pieminekļu kompleksu, muzeja ekspozīciju un izstāžu piedāvājumu, izglītojošā darba aktivitātes līdz šim ir spējušas nodrošināt samērā pastāvīgu muzeja apmeklētāju skaitu.

Cēsu izstāžu nams 1985.gadā iekārtots bijušajā Cēsu pils stallī-ratnīcā. Tas darbojas kā mākslas un kultūras centrs, regulāri rīkojot Cēsu novada, Latvijas un ārzemju mākslas izstādes. Tajā notiek kamerģmūzikas un koru koncerti.

Kultūras dzīves attīstībā Cēsīs aktīvi līdzdarbojas arī izglītības iestādes, nevalstiskās organizācijas un uzņēmumi. Nozīmīgi kultūras dzīves veicinātāji Cēsīs ir Bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs, Jauniešu dome, Fonoklubs, sabiedriskā organizācija "Pils ģilde", Cēsu mākslas skola, Alfrēda Kalniņa Cēsu mākslas vidusskola, sv. Jāņa baznīca u.c.

Liela loma pilsētas kultūras dzīvē Cēsīs ir profesionālajai mūzikai. No Cēsīm ir nākuši un Cēsīs strādājuši vairāki Latvijas mūzikas dzīvē nozīmīgi mūziķi, piemēram, Alfrēds Kalniņš un Emīls Dārziņš. Šobrīd pilsētā ir plašas iespējas iegūt muzikālu izglītību – Cēsu 1.pamatskolā ar mūzikas novirzienu, Cēsu mūzikas skolā, Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā. Izglītības iestāžu audzēkņi ar augstiem panākumiem startē gan Latvijas gan starptautiska mēroga konkursos. Alfrēda Kalniņa

Cēsu mūzikas vidusskola organizēt mūzikas koncertus gan Cēsīs, gan visā Vidzemē (Madonā, Limbažos, Gaujienā, Siguldā, Valkā). Cēsīs darbojas vienīgais profesionālais orķestris Vidzemē - Vidzemes kamerorķestris, kura pamatu veido Vidzemes mūzikas skolu pedagogi, Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolas audzēkņi un koncertē Cēsīs, Vidzemē un Latvijā. Kamerorķestris ir ierakstījis vairākus kompaktdiskus un sadarbojas ar koncertdirekciju *Latvijas koncerti* un Igaunijas kamerorķestri. Cēsis ir arī mājvieta senās mūzikas ansamblis Hanzas mūziķi, kurā darbojas mūzikas skolu pedagogi un audzēkņi no Hanzas pilsētām – Cēsīm, Valmieras, Limbažiem, Rīgas un koncertē Latvijā un Baltijas valstīs.

Koncertdzīves nodrošināšanai notiek aktīva sadarbība ar koncertdirekciju *Latvijas koncerti* un Latvijas Nacionālo operu, veidojot piesātinātu koncertu programmu visa gada garumā.

Pilsētā ir liels tautas mākslas kolektīvu skaits, kam raksturīga augsta kvalitāte. Cēsīs par tradīciju ir kļuvis pilsētas kultūras pasākumos iesaistīt tautas mākslas kolektīvu dalībniekus – teātra trupu, korus, deju grupas, u.c.

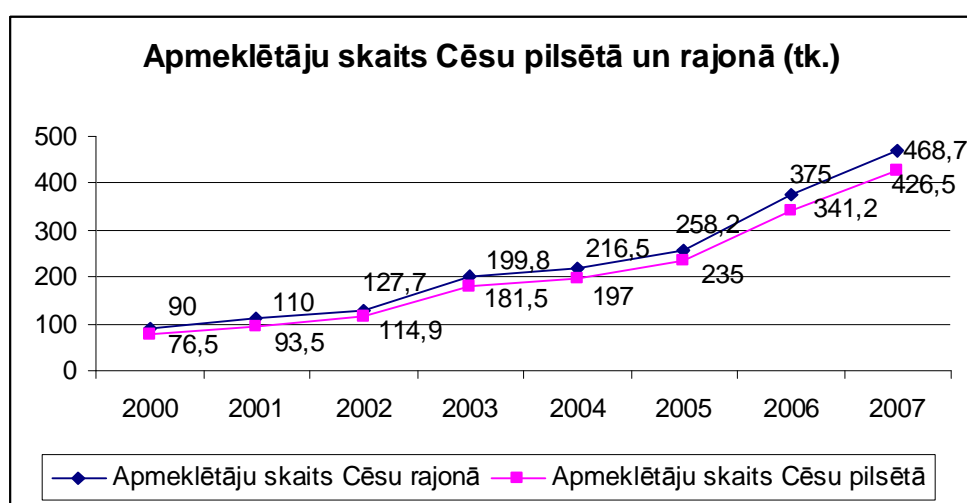
Cēsu kultūrvidi ietekmē kultūrvēsturiskais mantojums, kuru veido gan Cēsu viduslaiku pils, Cēsu vecpilsēta ar saglabājušos ielu tīklu un mūra un koka apbūvi, gan Gaujas krastos būvētās koka villas, gan senās muižas, u.c. Kopā Cēsīs atrodas 29 nozīmīgi valsts un 229 vietējas nozīmes kultūras un vēstures pieminekļi un objekti. Lielākā daļa kultūras pieminekļu atrodas privātīpašnieku īpašumā, kas apgrūtina to sakārtošanu un rekonstrukciju. Nozīmīgākais pilsētas kultūrvēsturiskais piemineklis ir Cēsu pilsētas vēsturiskais centrs, kas ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis, ar viduslaiku pilsdrupām un Jaunās pils kompleksu.

Kultūras dzīve Cēsīs pēdējos gados ir kļuvusi aktīvāka un nozīmīgāka. To ir veicinājis fakts, ka Cēsu pilsētai palika 800 gadi, kas tika atzīmēti ar vērienīgiem kultūras pasākumiem. Tāpat kultūras aktivitāti ir veicinājis Cēsu pilsētas domes un pilsētas uzņēmēju finansiāls atbalsts. Tomēr sliktā stāvoklī ir kultūras infrastruktūra un pēdējos gados kultūras iestādēs salīdzinoši ir ieguldīti maz līdzekļu. Lai varētu nodrošināt un attīstīt profesionālās mākslas un kultūrizglītības attīstību Cēsīs un

Vidzemē, tuvākajā laikā nepieciešams sakārtot kultūras iestāžu infrastruktūru un veidot mērķtiecīgu kultūras pārvaldību.

2.4. Tūrisms

Cēsīs galvenie tūrisma resursi ir pilsētas kultūrvēsturiskais mantojums, kultūras aktivitātes un aktīvās atpūtas iespējas. Cēsīs apmeklējušo tūristu skaits katru gadu pieaug (grafiks Nr.6). Galvenie tūristu galamērķi Cēsīs 2006.gadā bija Žagarkalns, Cēsīs 800 svinību kultūras pasākumi, Cēsu pils komplekss.



Grafiks Nr.6

Apmeklētāju skaits Cēsu pilsētā un rajonā (Cēsu TIC dati)

Tūrisma attīstību pilsētā nodrošina p/a “ Vidzemes vēstures un tūrisma centrs” (turpmāk VVTC) kā paspārnē darbojas Cēsu muzejs, Izstāžu nams un Tūrisma informācijas centrs.

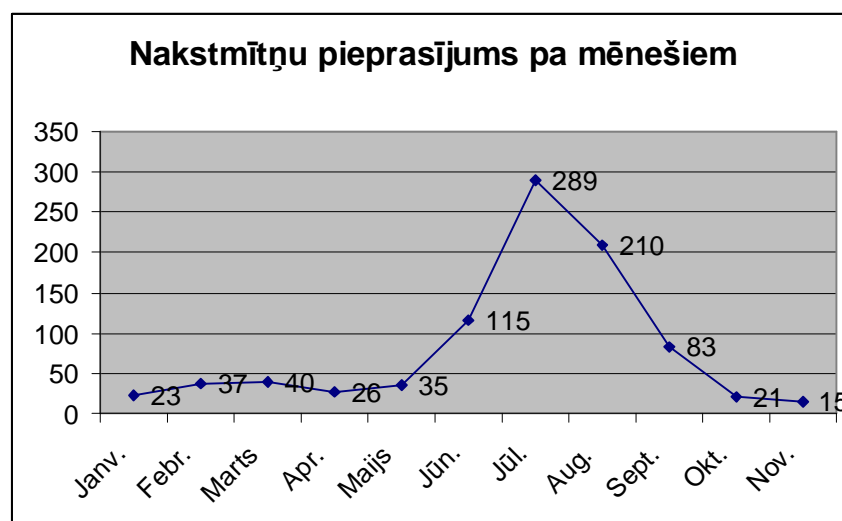
Cēsu tūrisma informācijas centrs (turpmāk TIC) apkopotie dati liecina, ka Cēsīs ir vērojams tūristu skaita pieaugums. Uz to norāda gan Cēsu TIC apmeklētāju statistika, gan dati par apmeklētāju skaitu pilsētā kopumā (tabula Nr.1)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
janvāris	40	52	61	99	95	90	154
februāris	44	58	55	110	104	148	151
marts	95	77	101	140	152	215	176
aprīlis	86	162	272	199	332	255	289

maijs	241	377	424	425	704	416	602
jūnijs	469	720	821	700	811	782	1298
jūlijs	804	1537	1423	1200	1768	1958	2860
augusts	1137	1358	1384	1480	973	1762	3197
septembris	339	307	401	550	495	752	927
oktobris	235	170	174	200	278	321	481
novembris	54	85	67	100	80	167	188
decembris	33	37	33	50	61	101	104
	3577	4940	5216	5253	5853	6967	10427

Tabula Nr.1 Apmeklētāju skaits Cēsu Tūrisma informācijas centrā pa gadiem

Īpaši liels TIC apmeklējums novērojams vasaras mēnešos, kad pilsētā notiek nozīmīgi kultūras un atpūtas pasākumi. Tā piemēram, kopumā Cēsu 800-gades svinības 2006.gada jūlijā apmeklēja 100 000 viesu, savukārt pasākumu “Jūlija nakts pilī pēc 800 gadiem” apmeklēja 4000 viesu.



Grafiks Nr. 7 Nakstmītņu pieprasījums pa mēnešiem Cēsu tūrisma informācijas centrā 2006.gadā

Cēsis ir tūrisma centrs ar izteikti zemu sezonalitāti, tādējādi ir veiksmīgi attīstīta labvēlīga vide tūrisma infrastruktūras attīstībai. Cēsis savus pakalpojumus piedāvā lielākie aktīvā tūrisma operatori. Cēsis – ir atpazīstamas kā Latvijas

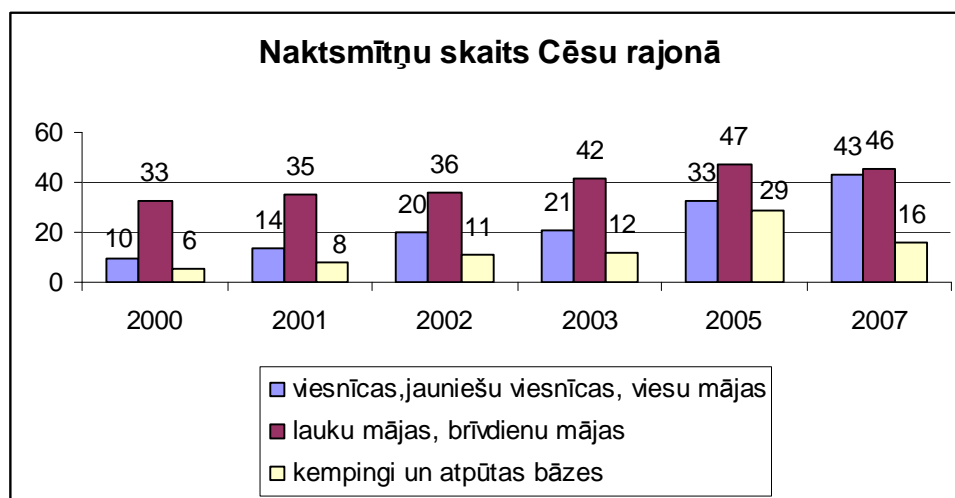
viesmīlīgākā pilsēta, kura pratusi saglabāt savu senatnīgumu un spēj piedāvāt plašu tūrisma pakalpojumu klāstu.

Cēsīs atrodas Latvijā modernākās muzeja krātuves ar pilnīgāko informācijas datu bāzi par Vidzemes reģiona vēsturisko attīstību un reģionā esošo kultūras mantojuma un vēsturiskajiem objektiem, to pieejamību.

Pēdēos trīs gados Cēsīs ir veiktas vairākas aktivitātes, lai sakārtotu un attīstītu tūrisma infrastruktūru. Pirmkārt, ir uzsākts atjaunot vēstuskos objektus. Cēsīs ir viena no vecākajām pilsētām Latvijā. Viens no galvenajiem soļiem tūrisma attīstībai pilsētā ir vēsturiskās ainavas saglabāšana, uzlabošana, kas prasa lielus ieguldījumus gan finansiālajā jomā, gan darba ziņā. Tāpēc Cēsīs regulāri mēģina piesaistīt papildus finansējumus, lai spētu uzlabot vēsturisko objektu stāvokli. Sadarbības līgumi ar sadraudzības pilsētām. Noslēgti sadarbības līgumi ar dažādām starptautiskām organizācijām un sadraudzības pilsētām. Liela loma pilsētas attīstībā ir arī starptautiskajām attiecībām. Savstarpējais kontakts ar citām valstīm ir nepieciešams savas pilsētas reklamēšanai, pieredzes apmaiņai utt., lai galvenokārt radītu interesi citos un uzlabotu to, kas nepieciešams, tādējādi attīstot tūrisma nozari. Īstenoti projekti jaunu tūrisma pakalpojumu veidošanai. Cēsīs ir realizēti ievēriģi projekti, kā, piemēram, Bērnu tiesību taka, Seno lukturu iedegšanas ceremonija un vēl daži. Šie ir tie, kas ir raksturīgi tikai šai pilsētai, un ar ko arī mēs izceļamies starp pārējiem, kas arī ir stabils pamats tūrisma attīstībai. Šobrīd Cēsīs noris darbi pie Jaunās pils un Viduslaiku pils renovēšanas, kas ir apjomīgākais kāda tūristu objekta projekts Cēsīs.

Neskatoties uz paveikto, kopējo tūrisma infrastruktūru, pakalpojumu klāstu un kvalitāti Cēsīs ir nepieciešams uzlabot.

Naktsmītņu skaits Cēsu pilsētā un Cēsu rajonā kopumā katru gadu pieaug. Vienģigais kritums ir vērojams kempingu un atpūtas bāžu noarģ (grafiks Nr.8)



Grafiks Nr.8

Naktsmītņu skaits Cēsu rajonā pa gadiem (Cēsu TIC dati)

2.5. Dabas vide un vides infrastruktūra

Cēsu pilsētas vēsturiskā attīstība un tās telpiskā struktūra ir cieši saistīta ar dabas apstākļiem: reljefu, upēm, avotiem, dīķiem, augsnes eroziju, klimatiskajiem apstākļiem u.c. Cēsis atrodas Vidzemes centrālās augstienes ziemeļrietumu nogāzē, kura augstiene saskaras ar Gaujas senleju. Tieši šajā abu fiziski – ģeogrāfisko rajonu kontakta joslā senlejas krastos veidojas savdabīgas un interesantas dabas ainavas. Reljefs pilsētas teritorijā ir izteikts ar pakalniem, ielejām un gravām un reljefa atšķirības pilsētā ir līdz pat 32 m.

Cēsu pilsētu raksturo iedzīvotāju koncentrācija pilsētas centrālajā un austrumu daļā, savukārt pilsētas rietumu daļu raksturo lielas mežu platības un reta dzīvojamo māju apbūve. Klasificējot pēc zemes lietošanas mērķa, meža teritorijas pilsētā aizņem 10% no kopējās teritorijas, ūdens teritorijas - 1.3%, dzīvojamās apbūves teritorijas – 42%, sabiedriskā un darījumu apbūves teritorijas - 27%, rūpniecisko objektu teritorijas – 8%, satiksmes infrastruktūras un inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu teritorijas – 10%.

Pilsētas dabas pamatnes struktūra Cēsīs ir dažāda un to veido parki, skvēri, ūdensteces un ūdenstilpnes, ielu stādījumi, apstādījumi, meži, mazdārziņu teritorijas.

Kopā pēc teritorijas plānojuma datiem 421,7 ha pilsētas teritorijas aizņem parki un zaļās teritorijas, kuras ir paredzēts saglabāt kā pilsētas dabas pamatni.

Virszemes ūdeņi

Cēsu pilsētu rietumos no Raiskuma pagasta nodala dabīga robežšķirtne Gauja, kas apmēram 6 km garumā tek gar Cēsīm. Teritorija no pilsētas ziemeļrietumiem līdz dienvidrietumiem atrodas Gaujas senlejā, kam raksturīgi stāvi krasti, vecupes un mitraines. Gaujas tuvums pilsētai ir svarīgs resurss aktīvā tūrisma attīstībai. Pilsētas teritorijā ir labiekārtota viena pludmale un kempinga vieta pie Žagarkalna.

Cēsu pilsētu šķērso vairākas upītes (Siļķupīte, Glūda, Pirtsupīte, Vinterupīte), kas ietek Gaujā. Vairākas mazās upītes meliorācijas rezultātā ir pārveidotas un vietām upes ir iegrozotas ar lietus ūdens kanalizācijas sistēmu. Pilsētas mazās upītēm ir liela loma pilsētas vides pievilcības veidošanā.

Nozīmīgu lomu pilsētas virsūdeņu sistēmā ieņem dīķi, lielākie no tiem ir: Pils parka dīķi, Maija parka dīķis, Dubinskas dīķi, Ruckas parka dīķi, Avotu ielejas parka dīķu kaskāde.

Dīķiem pilsētā ir ainaviska vērtība un tie savāc lielu daļu no virszemē izplūstošo avotu ūdeņiem un lietus ūdeņiem. Turpmāk nepieciešams sakārtot kopējo dīķu sistēmu pilsētā.

Atvērto ūdens objektu daudzveidība pilsētai rada īpašu pievilcību un darbojas kā priekšnosacījums dabas pamatnes saglabāšanai pilsētas teritorijās. Tomēr šobrīd Cēsīs upīšu krastmalas pārsvarā netiek koptas un apsaimniekotas un aizaugušie upes krasti kalpo par atkritumu izgāztuvēm. Tāpat upīšu pievilcību ietekmē kanalizācijas noplūdes no dzīvojamām ēkām, kuras nav pievienotas kopējam pilsētas kanalizācijas tīklam.

Meži

Vislielākās mežu platības Cēsu pilsētā ir Gaujas senielejas teritorijā, pilsētas R un ZR daļā. Kopumā mežu zemes klāj (530) 260,3 ha, kur valdošā koku suga ir priede (64%), baltalksnis (22%), un egles (7%). Mežu zemes ir gan privāto īpašnieku pārvaldījumā, gan pašvaldības valdījumā. Pašvaldības valdījumā ir ap 100 ha mežu

zemes. Pēc LU Bioloģijas institūta 2004.gada veiktā pētījuma datiem pilsētas teritorijas mežos ir konstatēta liela biotopu daudzveidība. Cēsu pilsētas mežiem ir izstrādāts mežsaimniecības organizācijas projekts 1988 – 1997.gadam. Ņemot vērā, ka pilsētas mežos vērojama pastāvīga cilvēka klātbūtne, kas būtiski ietekmē mežu stāvokli un kvalitāti, ir nepieciešams jaunu meža inventarizācijas plānu izstrādi, tāpat nepieciešams izstrādāt mežu apsaimniekošanas plānus un veikt mērķtiecīgu mežu kopšanu.

Publiskā telpa

Pilsētā kopējo labiekārtoto publisko telpu veido pilsētas parki, skvēri un dzīvojamo māju pagalmi. Kopā pilsētā pavisam ir 5 parki, kas veidojušies dažādos laika periodos, to kopējā platība ir 17.24 ha. Tie ir Pils parks, Maija parks, Avotu ielejas parks, Ruckas parks, Kalnmuīžas parks. Nozīmīgākie pilsētas skvēri ir Vienības laukums ar skvēru, Četru vēju dārzs un Rožu laukums.

Pilsētā ir vairākas teritorijas, piemēram, slēgtie kapi, Pirtsupītes ieleja, mazo upju gravas u.c., kuras sakārojot var veidot par publiski pieejamām teritorijām, klusajiem parkiem, aktīvās atpūtas parkiem utt.

Nozīmīgu daļu pilsētas zaļās struktūras veido koku alejas un stādījumi gar ielām. Cēsu pilsētai raksturīgs akcents ir alejas un apstādījumu rindas ielu un piebraucamo ceļu malās, kurām nepieciešams veikt atbilstošu kopšanu. Pilsētas teritorijas plānojums paredz īpaši kopjamās alejas un alejas un koku rindas, kuras nepieciešams rekonstruēt. Pēdējos gados pilsētā ir uzsākta apstādījumu mērķtiecīga kopšana, lai saglabātu to ilgtspējīgu un palielinātu noturību pret nelabvēlīgiem vides faktoriem.

Cēsīs dzīvojamo māju pagalmu labiekārtojums ir sliktā kvalitātē. Lielākā daļa pagalmu, šobrīd tiek izmantoti kā autostāvvietas, apstādījumi bieži vien netiek kopti un nav izveidojusies sistēma par dzīvojamo māju kvartāla kompleksu labiekārtošanu. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pagalmi Cēsīs ir dzīvokļu īpašnieku kopīpašums. Līdz ar to ir radīti apstākļi māju iedzīvotājiem kopīgi risināt jautājumu par pagalmu apsaimniekošanu un labiekārtošanu. 2007.gadā kā Cēsu pilsētas dome kā paraugu sadarbībā ar dzīvojamo māju iedzīvotājiem izstrādāja Viestura ielas dzīvojamo māju

pagalmu labiekārtošanas projektu, kas paredz apstādījumu atjaunošanu, autostāvvietu sakārtošanu, bērnu atpūtas vietu izveidi u.c. uzlabojumus.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un dabas pieminekļi

Daļa pilsētas teritorijas (1.8 km²), kas robežojas ar Gauju, atrodas Gaujas Nacionālā parka teritorijā, kas ir nacionālas nozīmes aizsargājama dabas teritorija. Gaujas Nacionālā parka apsaimniekošanas plāns ir izstrādāts 2004. gadā un tajā izvirzītie mērķi sasniedzami, veicot pasākumus arī Cēsu pilsētas teritorijā pie Gaujas upes.

Savukārt teritorija pilsētas rietumos atrodas vietējas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā “Cēsu dabas un kultūrvēstures parks”, kas noteikta 2005.gadā un, kam 2006.gadā izstrādāts dabas aizsardzības plāns un tā galvenie mērķi ir...

Lielāko daļu dabas teritoriju pilsētā nepieciešams sakārot un sakopt, lai tās padarītu iedzīvotājiem draudzīgākas, drošākas un pievilcīgākas. Pēdējos gados jaunu veidolu ir ieguvis Maija parks, kas tika rekonstruēts. Tāpat tiek strādāts pie Avotu ielejas parka un Pils parka, četru vēju dārza sakārtošanas. Vispievilcīgākie šobrīd ir Ruckas parks un Kalnmuižas parks.

Degradētās teritorijas

Problēmas:

- § Mežu apsaimniekošanas plāni (privātie, pašvaldības)
- § Upju krastmalu teritoriju sakārtošana, apsaimniekošana, publiska pieejamība
- § Dzīvojamo māju pagalmu labiekārtošana
- § Dzīvojamo rajonu pieejamība dabas teritorijām (Leona Paegles iela, Saules iela, Rīgas iela, Līgatnes iela)
- § Dīķu sistēmas sakārtošana
- § Pilsētas parku un skvēru kvalitāte
- § Slēgto kapu kvalitāte
- § Degradētās teritorijas – mazdārziņi, neapsaimniekotās pļavas
- § Sabiedrības informētības un vides apziņas līmenis

§ Ainaisko vērtību degradēšanās

§ suņu pastaigu laukumi

2.6. Izglītība un tālākizglītība

Cēsīs darbojas visu līmeņu izglītības iestādes sākot no pirmsskolas izglītības iestādēm līdz par augstskolu filiālēm. Cēsīs ir 5 pirmsskolas izglītības iestādes, 5 pamatskolas, 4 vispārējās izglītības iestādes, 3 profesionālās skolas, Bērnu un jauniešu interešu centrs. Cēsu tuvumā darbojas vēl divas profesionālās vispārējās izglītības iestādes, 1 vidusskola. Jau vairākus gadus Cēsīs sekmīgi darbojas biznesa augstskola “Turība”, Rīgas izglītības un vadības augstskola un Starptautiskā psiholoģijas augstskola.

Pirmsskolas izglītība

Cēsīs darbojas 5 pirmsskolas izglītības iestādes, no kurām 4 piedāvā vispārējās pirmsskolas izglītības programmas un 1 pirmsskolas izglītības iestāde nodrošina speciālo pirmsskolas izglītības programmu bērniem ar runas traucējumiem. Pašlaik Cēsīs pirmsskolas izglītību programmu 5 pirmsskolas izglītības iestādēs un Cēsu 2.pamatskolā iegūst 713 bērni vecumā no 1 – 6 gadiem. Pirmsskolas izglītības iestādes apmeklē apmēram 65% no pilsētas pirmsskolas vecuma bērniem. Pamatizglītības uzsākšanai tiek sagatavoti visi piecgadīgie un sešgadīgie Cēsu pilsētas bērni.

Lielākā problēma pirmsskolas izglītībā ir vietu trūkums bērnudārzos. Lai šo problēmu risinātu, Cēsu pašvaldība 2007. gada nogalē ir uzsākusi darbus jauna bērnudārza celtniecībai Cēsīs. Bērnudārzā paredzēts atvērt arī grupiņas bērniem ar kustību un citiem traucējumiem. Tāpat tiek plānots izveidot arī privātu bērnudārzu ar 3 grupiņām, kas nodrošinās vietas apmēram 40 bērniem. Ņemot vērā demogrāfisko situāciju, prognozējams, ka līdz ar jauno bērnudārzu atvēršanu problēma ar trūkstošajām vietām bērnudārzos tiks atrisināta.

Pamata un vispārējā izglītība

Cēsīs tiek piedāvāta augsta līmeņa pamata un vispārējā izglītība. Ar 2007./2008. mācību gadu Cēsīs sāka darboties divas vispārējās izglītības iestādes, kurām par augstiem sasniegumiem piešķirts Valsts ģimnāzijas statuss. Cēsīs darbojas 9 pamata un vispārējās izglītības iestādes. Cēsu pašvaldības pārvaldībā ir 4 pamatskolas, 2 vidusskolas (t.sk. viena vakara skola) un divas ģimnāzijas. Cēsu sanatorijas internātpamatskolu 2007. gada novembrī Izglītības ministrija nodeva Cēsu pilsētas domes pārvaldībā. Tajā mācās un ārstējas 268 bērni ar bronhiālo astmu un citām plaušu slimībām, kā arī sirds un asinsvadu saslimšanām.

Ar 2006./2007.m.g. Cēsu 2.pamatskolā uzsāk īstenot programmu „Speciālās pamatizglītības programma izglītojamie ar garīgās attīstības traucējumiem”, kuru apmeklē 5 skolēni.

Profesionālā izglītība

Cēsīs darbojas 2 profesionālās izglītības iestādes – Cēsu 4. arodvidusskola un Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskola, kurās mācās pārsvarā jaunieši no Cēsu rajona un Vidzemes.

Cēsu 4. arodvidusskola piedāvā apgūt elektriķa, mēbeļu galdnieka, apdares darbu izpildītāja, namdara, darba galdu iestatītāja ar specializāciju kokapstrādē specializācijas. Skolēnu skaits skolā ir stabils un nav problēmu nokomplektēt klašu komplektus. Skola sadarbojas ar pilsētas un rajona uzņēmumiem skolēnu prakšu nodrošināšanai.

Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskola piedāvā 4 profesionālās ievirzes izglītības programmas un 6 profesionālās izglītības programmas. AKCMV audzēkņi mācās klavieru, kordiriģēšanas, vokālajā, pūšamo instrumentu, stīgu instrumentu, tautas instrumentu nodaļās. Papildus speciālajiem un mūzikas priekšmetiem audzēkņi var apgūt kompozīcijas un ērģeļspēles pamatus. Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā var apgūt sešas izglītības programmas - taustiņinstrumentu spēle (klavieres, akordeons) stīgu instrumentu spēle (vijole, alts, čells, kontrabass, kokle, ģitāra) vokālā nodaļa pūšaminstrumentu spēle (flauta, klarnete, saksofons, trompete, mežrags, trombons, tuba) sitaminstrumentu spēle kordiriģēšana. Papildus var apgūt

kompozīciju un ērģeļu spēli. 2006.gadā skolēnu skaits skolā salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem nedaudz samazinājies, tomēr pēdējos gados tas ir kļuvis stabils.

Mūzikas vidusskolā darbojās stīgu instrumentu orķestris, pūšaminstrumentu orķestris un mācību koris. Skolas pedagogi un audzēkņi aktīvi iesaistās pilsētas kultūras pasākumos un darbojas Vidzemes kamerorķestrī.

Interesu izglītība

Interesu izglītības piedāvājumu bērniem pilsētā nodrošina Bērnu jauniešu interešu centrs, mūzikas skola, mākslas skola, sporta skola un kultūras centrs. Tāpat dažādas ārpusklašu nodarbības piedāvā gan pamatskolas, gan vidusskolas.

BJIC piedāvā 39 dažādas programmas, kurās iespējams piedalīties dažāda vecuma bērniem. 2007./2008. gada mācību programmā CBJC pavisam piedāvā 40 dažādus pulciņus. Interesu izglītībā iesaistīto audzēkņu skaits Cēsu bērnu un jauniešu centrā katru gadu nedaudz palielinās.

Cēsu pilsētas sporta skola piedāvā jauniešiem trenēties deviņos dažādos sporta veidos: basketbola nodaļā, orientēšanās nodaļā, biatlona - slēpošanas nodaļā, volejbola nodaļā, vieglatlētikas nodaļā, galda tenisa nodaļā, badmintona nodaļā, BMX nodaļā, lorbola nodaļā.

Bērnu mūzikas skola

Bērnu mūzikas skolā var apgūt piecas izglītības programmas – taustiņu instrumentu spēle stīgu instrumentu spēle pūšamo instrumentu spēle sitaminstrumentu spēle kora klase (sīkāk instrumentus nedalām, tie ir tādi paši kā mūzikas vidusskolā). Pašlaik mūzikas skolā mācās 179 audzēkņi. Pedagogi strādā gan mūzikas vidusskolā, gan mūzikas skolā.

Pieaugušo izglītība

Rīgas izglītības un vadības augstskolas Cēsu filiāle piedāvā iegūt augstāko izglītību sākumskolas skolotāja, pirmsskolas skolotāja, sabiedrisko attiecību, komercdarbības organizatora specialitātēs. Izglītības programmas iespējams apgūt

tikai nepilna laika studijās. Sadarbojoties Cēsu pilsētas domei un augstskolai ar 2007.gada 1.septembri augstskolas Cēsu filiālē atvērta dienas nodaļa, kurā var apgūt pirmsskolas skolotāja ar tiesībām strādāt sākumskolā specialitāti. SIA Biznesa augstskola Turība Cēsu filiāle piedāvā apgūt pirmā līmeņa augstāko izglītību tiesību zinību, viesnīcu vadības, reklāmas zinību, finanšu un grāmatvedības specialitātēs. Starptautiskā praktiskās psiholoģijas augstskola piedāvā iegūt augstāko izglītību uzņēmējdarbības, praktiskās psiholoģijas, reklāmas un sabiedrisko attiecību, tulka un datorizaina un interjerdizaina specialitātēs. Rīgas Stradiņa universitātes Cēsu mācībpunkts, kas darbojas Cēsu rajona slimnīcā, piedāvā iegūt pirmā līmeņa augstāko izglītību specialitātē medmāsa. Grāmatvedības un finanšu koledža piedāvā grāmatvedības un finanšu specialitātes pirmā līmeņa augstāko izglītību. Augstākās izglītības iestādēs studē gan Cēsu iedzīvotāji, gan cilvēki no visas Vidzemes un arī no Latgales un Rīgas rajona.

2.7.Sports

Lai raksturotu sporta aktivitātes Cēsīs jāņem vērā tas, ka sporta dzīves organizācija ir gan Cēsu pilsētas domes, gan Cēsu rajona padomes pārraudzībā. Galvenās sporta aktivitātes notiek Cēsīs, tomēr jāņem vērā, ka nozīmīgas sporta bāzes atrodas Cēsu tuvumā Priekuļos, Amatas novadā, kas piedāvā gan starptautiska, gan vietējās nozīmes sporta aktivitātes. Līdz ar to ir grūti nodalīt sporta dzīvi Cēsīs no sporta dzīves Cēsu apkārtnē.

Sporta organizācijas

Cēsu sporta skola

Cēsu pilsētas domē sporta jautājumu risina izglītības, kultūras un sporta komiteja. Pilsētas domes tiešā pakļautībā ir Cēsu pilsētas sporta skola, kura ir galvenais sporta dzīves organizators. Tās darbības mērķis ir veselās, fiziski, garīgi un emocionāli attīstītas personības veidošana, kas motivēta aktīvam, kustīgam dzīvesveidam un apzinās sporta kā vērtības nozīmi. Iestāde īsteno 3 pamatfunkcijas:

1. licenzētu profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu realizācija
2. sporta sacensību organizēšana;
3. sporta bāžu apsaimniekošana

Sporta skola vada Cēsu pilsētas sporta padomi, kas ir konsultatīva sabiedriska padome un kuras mērķis ir demokrātiskā veidā nodrošināt sporta darba organizāciju Cēsu pilsētā. Sporta padomes darbā iesaistīti ar sportu saistīti profesionāļi – gan profesionāļi, gan tautas sporta klubu un institūciju pārstāvji.

Cēsu rajona padome

Cēsu rajona padomes galvenais uzdevums ir koordinēt sporta kustību Cēsu rajonā. Cēsu rajona padomes funkcijas:

- nodrošināt Cēsu rajona komandu piedalīšanos republikas pasākumos (Latvijas ziemas, vasaras olimpiādes, LSVS sporta spēles utt.);
- rīkot rajona čempionātus basketbolā;
- atbalstīt sporta klubus;
- sniegt finansiālu atbalstu rajona sportistiem dalībai Eiropas, pasaules čempionātos un citos sporta pasākumos;
- koordinēt sporta veterānu senioru kustību rajonā;
- izvērtēt un apstiprina kandidātus nosaukuma „Mēneša sportists”, „Gada sportists” un „Gada komanda” piešķiršanai;
- rīko ikgadējo pasākumu „Gada sporta laureāts”;
- sadarbojas ar Cēsu pilsētas sporta padomi, Cēsu rajona pagastu pašvaldībām.

Cēsu Olimpiskais centrs

Cēsu Olimpiskā centra SIA “Biatlona trase Priekuļi” mērķis ir atbalstīt biatlona un slēpošanas virzienu attīstību. Šobrīd olimpiskais centrs daļēji atbalsta augsta līmeņa sportistus, attīsta sporta bāzes, popularizē sportu un organizē dažādus pasākumus.

Sporta klubi

Sporta klubu darbība Cēsīs ir aktīva. Viens no lielākajiem sporta klubiem ir sporta klubs “Cēsis”, kas darbojas ar profesionālām sporta komandām: kalnu

riteņbraukšana, basketbols, volejbols, florbols. Šī sporta kluba komandas startē ar augstiem panākumiem profesionālajās sacensībās gan Latvijā, gan starptautiskā līmenī. Kopumā Cēsīs darbojas apmēram 14 dažādu sporta veidu klubi, kas piedāvā dažādu sporta veidu (sākot no orientēšanās līdz šautriņām un tenisam) aktivitātes dažāda vecuma un dažāda sociālā slāņa iedzīvotājiem. Tāpat vairāki sporta klubi darbojas ārpus Cēsīm, piemēram, Priekuļos, u.c. šie sporta klubi ir viegli pieejami arī Cēsu iedzīvotājiem.

Sporta bāzes

Cēsu pilsētā un tuvējā apkārtnē ir vairākas sporta bāzes dažādiem sporta veidiem. Daļa sporta bāzes ir pašvaldības īpašumā, daļa ir privātpersonu īpašums. Pašvaldības sporta bāzes apsaimnieko Cēsu sporta skola.

Sporta komplekss ikdienā tiek izmantots sporta skolas un Cēsu valsts ģimnāzijas sporta nodarbībām un sporta kluba Cēsis profesionālo sporta komandu sacensībās. Sporta kompleksā notiek starptautiska mēroga pasākumi. Citās sporta zālēs regulāri notiek dažādi starptautiski un Latvijas mēroga turnīri gan volejbolā, gan basketbolā. Tāpat sporta zāles nodrošina telpas dažādu sporta veidu treniņgrupām.

Nozīmīgas sporta bāzes pilsētā un tās apkārtnē ir arī:

- BMX trase “Uplandi”
- Cēsu rajona pašvaldības slēpošanas un biatlona komplekss “Priekuļi”
- Firmas NELSS mototrase
- Priekuļu vidusskolas sporta nams
- SIA Fenikss Z.G. peldbaseins “Rifs”
- Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikuma stadions un sporta nams
- Žagarkalns

Tāpat jāmin vairāki aktīvās atpūtas centri, kas piedāvā dažāda līmeņa un dažāda veida sporta nodarbības.

Sporta aktivitātes

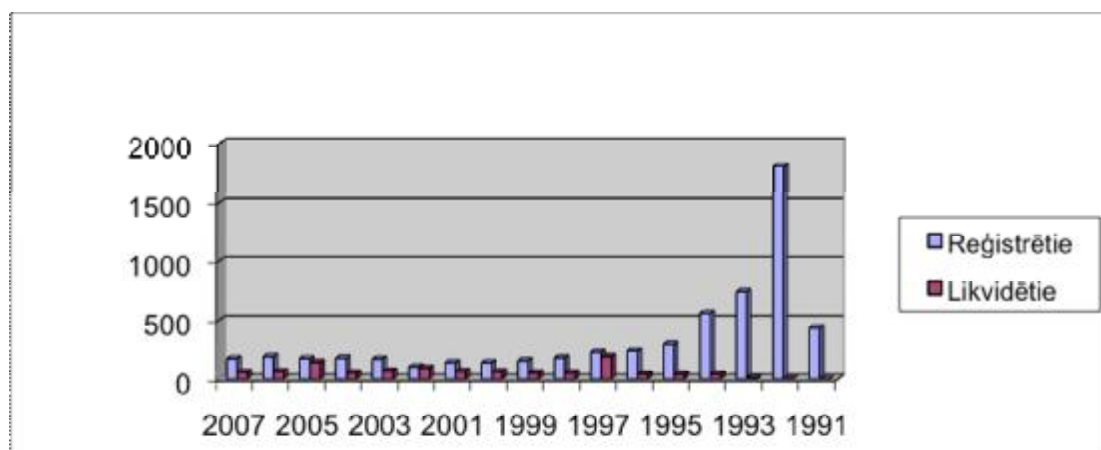
Profesionālā sporta aktivitātes. Ņemot vērā, ka Cēsīs sekmīgi darbojas vairākas sporta komandas, kas piedalās Latvijas čempionātu turnīros, Cēsīs regulāri notiek dažāda līmeņa sporta pasākumi. Latvijas basketbola līgas spēles, volejbola līgas spēles, florbola spēles. Tāpat Cēsu sporta kompleksā ir organizētas starptautiskas florbola sacensības. Cēsīs piesaista arī tādu profesionālo sporta veidu pasākumus kā rallija, SEB kalnu velosipēdu posmus.

Dažāda veida sporta pasākumus organizē Cēsu sporta skola. Vairāki pasākumi ir kļuvuši tradicionāli un katru gadu. Pasākumos ir iespēja piedalīties ikvienam iedzīvotājam. Pēdējos gados sporta pasākumus organizē arī dažādas interešu grupas, sporta klubi, piemēram, 2007. gadā pirmo reizi notika Cēsu velomaratons, kas deva iespēju ikvienam piedalīties draudzības braucienā.

2.8. Uzņēmējdarbība un nodarbinātība

Vēsturiski Cēsīs ir veidojušās par tirdzniecības pilsētu. Laika periodā pēc otrā pasaules kara, kad bija raksturīgi Latvijas pilsētās izvietot lielus Padomju Savienību stratēģiski svarīgu ražojošus uzņēmumus, Cēsīs netika veidoti lieli rūpnieciski uzņēmumi. Lielākie uzņēmumi, kas līdz šim brīdim saglabājuši savu nozīmi pilsētā ir pārtikas pārstrādes uzņēmumi.

2007. gada vidū Cēsīs pēc Uzņēmumu reģistra datiem pavisam kopā reģistrēti 1577 uzņēmumi, no tiem ekonomiski aktīvi – 581. Uzņēmumu reģistrēšanas dinamika rāda, ka katru gadu reģistrēto uzņēmumu skaits pēdējos gados ir stabilizējies un kopumā no jauna reģistrēto uzņēmumu skaits ir lielāks nekā likvidēto.



Grafiks Nr.9 Uzņēmumu reģistrēšanas dinamika Cēsu pilsētā (Lursoft 07.2007. dati)

Salīdzinot ar Latvijas vidējiem rādītājiem, Cēsīs ir salīdzinoši liels skaits reģistrēto uzņēmumu uz iedzīvotāju skaitu. Uz 1000 iedzīvotājiem Cēsīs 2006. gadā darbojās 31.42 ekonomiski aktīvie uzņēmumi, kas ir vairāk kā vidēji valstī (26). Tomēr šis rādītājs ir zemes salīdzinājumā ar Eiropas Savienības valstu vidējo līmeni, kur ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir 40 līdz 60. katru gadu Cēsu pilsētas uzņēmumu apgrozījums palielinās. Tomēr arī starp reģistrētajiem uzņēmumiem būtiska daļa uzņēmumu ir ekonomiski neaktīvi un līdz ar to reālā uzņēmējdarbības aktivitāte Cēsīs vērtējama kā samērā vāja.

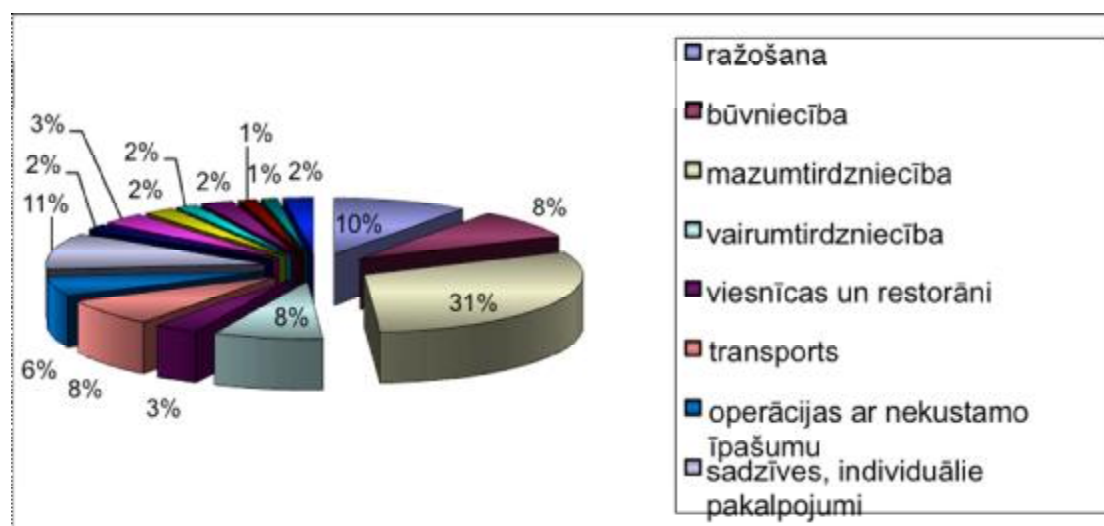
Analizējot ekonomiski aktīvos uzņēmumus pēc nodarbināto skaita, var secināt, ka lielākā daļa uzņēmumu (70%) ir mikro uzņēmumi, kas nodarbina līdz 5 darbiniekiem, 22 % ir mazi uzņēmumi (nodarbina no 5 – 10 darbiniekiem), 6 % ir vidēji uzņēmumi (nodarbina 10 – 150 darbiniekiem) un tikai 0.5 % uzņēmumu ir lielie (darbinieku skaits virs 150).

Analizējot uzņēmumus pēc to darbības jomas, jāmin, ka Cēsīs salīdzinoši vairāk ir pakalpojumus sniedzoši uzņēmumi. Tradicionāli Cēsīs ir saglabājušies pārtikas pārstrādes un metālapstrādes uzņēmumi. Pēdējos gados ir izveidojušies arī ar būvniecību saistītu produktu ražošanu. Vairāki ražojoši uzņēmumi atrodas pašvaldībās, kas robežojas ar Cēsīm (Priekuļu pagastā, Vaives pagastā, Amatas novadā). Sadalījumā pa nozarēm tikai 10% no visiem uzņēmumiem kaut ko ražo, pārējie uzņēmumi darbojas dažādās pakalpojumu jomās. Vislielākais uzņēmumu skaits ir mazumtirdzniecība, ražošanā, būvniecībā un transportā. Lielākie Cēsu

pilsētas uzņēmumi ir alus darītava, medus ražotne, gaļas ražotne, tipogrāfija, dzeramā ūdens ražotne, dārzniecība, dažāda veida tūrisma pakalpojumu sniedzēji, transporta pakalpojumu sniedzēji un kontaktu centrs 1188.

Uzņēmumu sadalījums pēc darbības veida

Grafiks Nr.

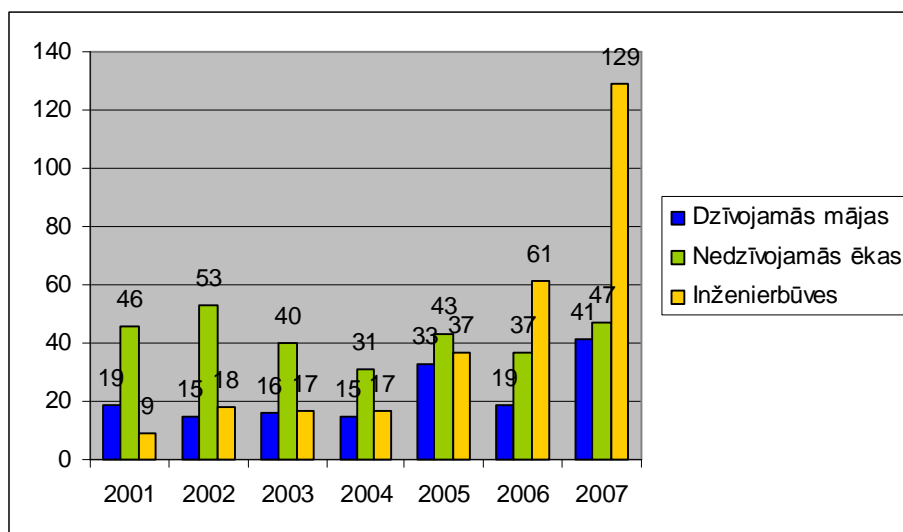


Grafiks Nr. 10

Uzņēmumu sadalījums pēc darbības veida 2006.gadā (VID dati)

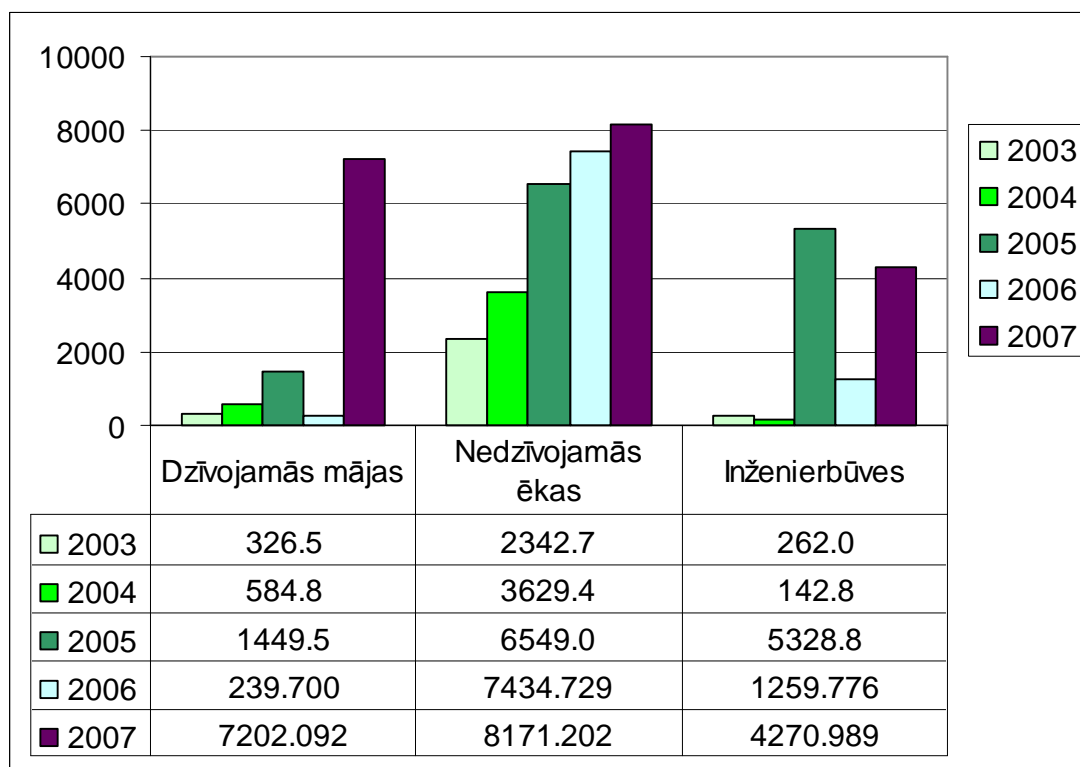
Saskaņā ar VID datiem 2006.gadā Cēsīs reģistrētas 367 struktūrvienības, kuru uzņēmumi atrodas citās pašvaldībās, bet to filiāles vai pārstāvniecības darbojas arī Cēsīs.

Par pilsētas ekonomikas attīstību liecina arī privātās un publiskās investīcijas pilsētas infrastruktūras attīstībā. Katru gadu pilsētā pieaug izdoto būvatļauju skaits (grafiks Nr.11).



Grafiks Nr.11 Eksploatācijā nodoto būvju skaits pa gadiem Cēsīs (Cēsu pilsētas būvvaldes dati)

Tāpat ik gadu pieaug ieguldītās investīcijas dzīvojamā fonda, komercrakstura būvju un publiskā sektora sakārtošanā (grafiks Nr.12). Finanšu līdzekļi tiek ieguldīti gan esošo ēku un infrastruktūras rekonstrukcijā un jaunu būvniecībā.

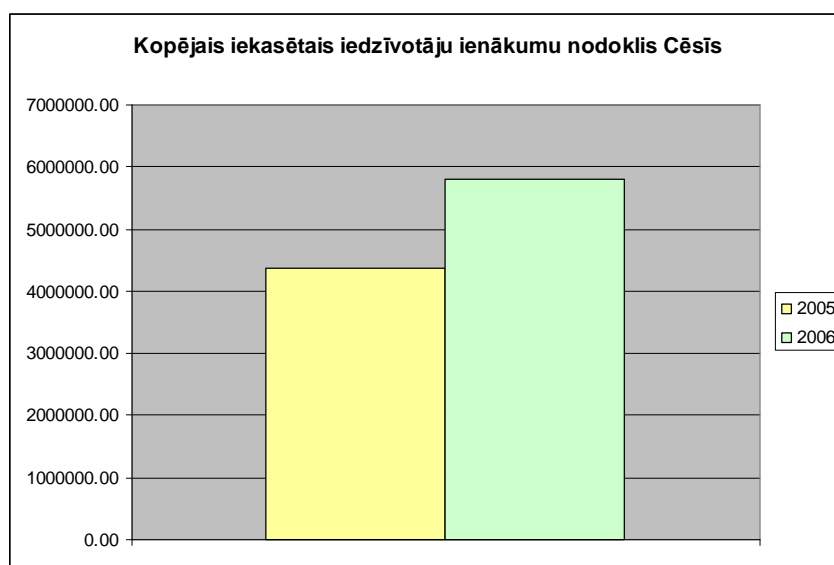


Grafiks Nr. 12 Veikto būvdarbu apjoms pa gadiem tūkst. LVL (Cēsu pilsētas būvvaldes dati)

Nodarbinātība

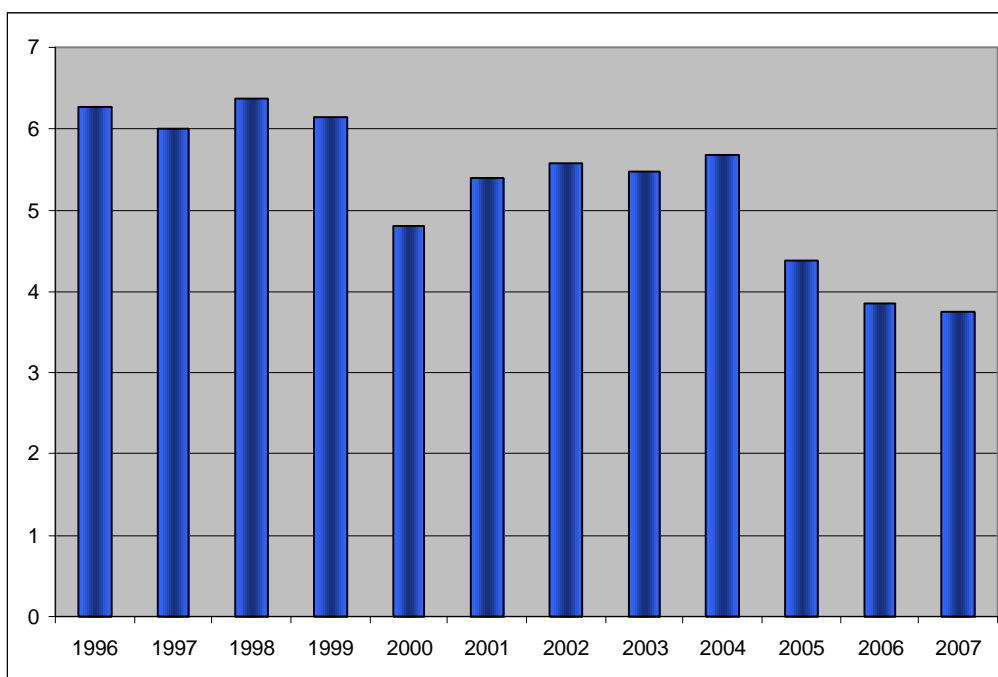
Cēsu pilsētas saimniecībā kā darba devēji vienlīdz svarīgi ir gan publiskā sektora (valsts un pašvaldības) gan privātā sektora institūcijas – iestādes, organizācijas, uzņēmumi. Lielākie darba devēji Cēsīs ir valsts un pašvaldības iestādes – skolas, slimnīcas un rajona padome.

Tā kā pastāv tieša sasaiste starp darba algas apjomu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa apjomu, tad salīdzinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu Cēsu pilsētas pašvaldības pamatbudžetā ar situāciju Latvijā, var secināt, ka Cēsīs darba samaksa ir augstāka nekā vidēji Cēsu rajonā, augstāka nekā vidēji Latvijā, bet zemāka nekā vidēji septiņās lielākajās pilsētās.



Grafiks Nr.13 Kopējais iekasētais iedzīvotāju ienākuma nodoklis Cēsīs pa gadiem
milj.LVL (VID dati)

Bezdarba līmenis Cēsīs katru gadu samazinās. 2007.gadā tas sasniedza 3,76%, kas var tikt uzskatīts par dabīgo bezdarbu.



Grafiks Nr.14 Bezdarba līmenis Cēsīs % pret darbspējīgo iedzīvotāju skaitu pa gadiem (NVA dati)

Nodarbināto, bezdarbnieku un darba meklētāju kvalifikācijas paaugstināšanas, pārkvalifikācijas un apmācību pasākumus Cēsīs organizē Nodarbinātības valsts aģentūras Cēsu filiāle. 2006.gada darba devēju aptaujas un NVA dati liecina, ka iestādēs un uzņēmumos Cēsīs ir brīvas darba vietas darbiniekiem ar dažādiem izglītības līmeņiem un specialitātēm (gan speciālistiem ar augstāko izglītību, gan kvalificētiem speciālistiem, gan mazkvalificētiem darbiniekiem).

Cēsu pilsētas dome aktīvi iesaistās bezdarbnieku iesaistīšanā īslaicīgajos pagaidu darbos. 2007.gadā Cēsu pilsētas dome iesaistījās Nodarbinātības valsts aģentūras līdzfinansētajā programmā par invalīdu iesaistīšanu darba tirgū un pašvaldības policijā tika izveidotas divas darba vietas cilvēkiem ar invaliditāti.

2007.gadā Cēsu pilsētas dome apstiprināja Cēsu pilsētas nodarbinātības stratēģiju, kas nosaka Cēsu pilsētas nodarbinātības vīziju, mērķus un uzdevumus. Cēsu pilsētas nodarbinātības stratēģijā ir izvirzīti divi mērķi – Cēsu pilsētas iedzīvotāju sociāli-ekonomiskā aktivitāte nodrošina pastāvīgu labklājības līmeņa pieaugumu un Cēsu pilsētas darba tirgū ir pieejams pieprasījumam atbilstoša apjoma, kvalitatīvs un izglītots darbaspēks.

Cēsu pilsētas dome sadarbībā ar Cēsu rajona padomi 2007. gadā veica pētījumu par darba tirgu pilsētā un rajonā. Tā ietvaros tika ierosināts veidot cieši integrētu Centrālvidzemes reģiona darba tirgus reģionu, kurā ietilpst Cēsis, Limbaži, Valmiera, Sigulda, Smiltene. Integrēts Vidzemes darba tirgus reģions darbotos kā pretsvars Rīgas darba tirgus reģionam, tādejādi veicinot kopumā Vidzemes reģiona ilgtspējīgu attīstību.

Uzņēmējdarbības veicināšana

Cēsu pilsētā darbojas vairākas organizācijas, kuras pārstāv uzņēmēju intereses augstākos pārvaldes līmeņos, tomēr paši uzņēmēji norāda, ka uzņēmēju asociāciju darbība ir pasīva kopīgu jautājumu risināšanā un arī paši uzņēmumi ir mazaktīvi savstarpēji sadarbojoties pārstāvot un risinot problēmas valstiskā līmenī.

Periodā no 2005. līdz 2007.gadam Cēsīs aktīvi darbojās uzņēmumu padome, kas tika izveidota pēc Cēsu pilsētas domes un vietējo uzņēmumu iniciatīvas ar mērķi veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību pilsētā. Kopš 2007.gada sākuma Uzņēmēju padome nedarbojas. Cēsīs darbojas arī Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameras Cēsu nodaļa, kas ir nevalstiska, politiski neitrāla, brīvprātīga visu Latvijas teritoriju aptveroša dažādu nozaru Latvijas uzņēmumu apvienība, kura, balstoties uz tirdzniecības un rūpniecības kameru darbības pasaules praksi, veido uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, apzinot un aizstāvēt Latvijas uzņēmumu saimnieciskās intereses un sniedzot uzņēmējdarbību veicinošus pakalpojumus.

2.9. Veselība

Veselības aprūpes pakalpojumu un infrastruktūras nodrošinājumu Cēsīs var vērtēt kā labu. Cēsīs primārās veselības aprūpes pakalpojumus sniedz 20 ģimenes ārstu prakses. Pilsētā pieejami 8 zobārstniecības kabineti un 5 specializētās ārstu prakses.

Cēsu rajona pašvaldības aģentūras „Cēsu rajona slimnīca” pamatdarbība ir sekundārā medicīniskās veselības aprūpe. Tā specializējusies ambulatorajā un stacionārajā veselības aprūpē, kas orientēta uz neatliekamu, akūtu vai plānveida medicīnas pakalpojumu sniegšanu, ātru un kvalitatīvu diagnostiku, intensīvu

ārstēšanu un rehabilitāciju, lai maksimāli un kvalitatīvi panāktu pacienta izveseļošanos un samazinātu slimības izpausmes līdzi tādai pakāpei, kad turpmāka ārstēšana ir iespējama primārās veselības aprūpes līmenī.

Liela nozīme iedzīvotāju veselības saglabāšanā un uzlabošanā ir profilakses un informatīvajiem pasākumiem veselības jomā. 2007.gadā Cēsu pilsētas dome izveidoja Jauniešu veselības centru, kura mērķis ir veikt izglītojošus pasākumus par veselības saglabāšanu.

2.10. Sociālā palīdzība un pakalpojumi

Līdz 2007. gada 31. janvārim Cēsu pilsētas domē darbojās Sociālā nodaļa, kas plānoja un koordinēja sociālās palīdzības darbu, kā arī nodrošināja un sniedza sociālos pakalpojumus pašvaldībā. No 2007.gada 1.februāra darbu uzsāka Cēsu pašvaldības aģentūra „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības aģentūra” (turpmāk Sociālā aģentūra), kas ir Cēsu pilsētas domes izveidota pašvaldības iestāde, kuras darbības mērķi ir nodrošināt noteikta veida sociālās palīdzības pakalpojumu sniegšanu – materiālu un / vai morālu atbalstu ar padomu par tālāku rīcību personai, kura nespēj nodrošināt sevi (savu ģimeni) vai pārvarēt īpašas dzīves grūtības tikai saviem spēkiem bez sabiedrības atbalsta un kurai ir vēlēšanās mainīt savu patreizējo situāciju, veicinot šo personu iesaistīšanos sabiedrības dzīvē.

Cēsu pašvaldības aģentūrā „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības aģentūra” ir izveidotas sociālo pakalpojumu nodaļa ģimenēm ar nepilngadīgiem bērniem, sociālo pakalpojumu nodaļa nepilngadīgām personām un sociālās palīdzības un dzīvokļu jautājumu nodaļa.

Sociālās aģentūras kompetencē ietilpst:

- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības organizēšana, koordinēšana un sniegšana pašvaldības teritorijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem;
- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības attīstības plānošana, izstrādājot sociālās palīdzības attīstības koncepcijas un mērķprogrammas;
- Pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju informēšana par pieejamo sociālo palīdzību, sociālās palīdzības pakalpojumiem un to saņemšanas kārtību;

- Finansējuma piesaiste dažādiem sociāliem projektiem;

Cēsu pilsētā pieejamo sociālo pakalpojumu veidi ir aprūpe mājās, sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pieaugušām personām, sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija bērniem, dienas centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, dienas centrs pensijas vecuma personām, sociālā darba pakalpojumi, psihologa pakalpojumi.

Sociālo pabalstu veidi ir pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai, pabalsti bāreņiem, pabalsti audžuģimenēm, brīvpusdienas skolēniem; pabalsts mācību piederumu iegādei uzsākot jaunu mācību gadu, pabalsts daļēju medicīnisko izdevumu apmaksai, pabalsts sodu izcietušai personai, pabalsts sociālā dzīvokļa uzturēšanai, dzīvokļa pabalsts, dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsts, apbedīšanas pabalsts, pabalsti ārkārtas un krīzes situācijās.

Dienas centra pensijas vecuma personām uzdevums ir nodrošināt sociāli vismazāk aizsargāto iedzīvotāju grupu aprūpi gan centrā, gan mājās dienas laikā, kas ietver veselības aprūpes pakalpojumu (saskaņā ar ārsta nozīmējumu: injekcijas, pārsiešanas un asinsspiediena kontrole un cukura līmeņa noteikšana asinīs) un sociālo pakalpojumu sniegšanu, konsultēšanu, izglītošanu, ja nepieciešams, pašaprūpes un slimnieku kopšanas iemaņu apmācību tuviniekiem

Centrā palīdz risināt sociālas problēmas, ievērojot katra klienta individuālās sociālās vajadzības un spēju tās risināt. Sociālā darbinieka uzdevums ir stimulēt un aktivizēt klienta *pašnoteikšanos*, veicināt un rosināt viņu pieņemt lēmumu problēmas risināšanai.

Mājas aprūpes biroja pakalpojumu ir tiesīgas saņemt Cēsu pilsētā dzīves vietu deklarējušas personas, kuras vecuma vai fiziska rakstura traucējumu dēļ nevar veikt ikdienas mājas darbus un savu personīgo aprūpi un kurām nav apgādnieku vai tie nodarbinātības vai citu objektīvu apstākļu dēļ nespēj sniegt nepieciešamo palīdzību, kā arī bērni invalīdi vai pieaugušas personas ar garīga vai fiziska rakstura traucējumiem, ja ģimenes locekļi objektīvu apstākļu dēļ nespēj viņiem nodrošināt aprūpi.

Lai klients saņemtu viņa individuālajām vajadzībām atbilstošus aprūpes pakalpojumus, tiek noteikti 4 aprūpes pakalpojumu līmeņi. Aprūpes līmeņi noteikti pēc tā, cik cilvēkam ir ierobežotas pašaprūpes spējas un cik apjomīgs pakalpojums viņam ir nepieciešams.

Sociālo pakalpojumu nodaļas ģimenēm ar nepilngadīgiem bērniem darbības virzieni ir plānot un organizēt sociālos pakalpojumus ģimenēm ar nepilngadīgiem bērniem Cēsu pilsētā, ievērojot iedzīvotāju vajadzības, veikt psihosociālo darbu sociālā riska ģimenēs, kurās netiek nodrošināta bērna attīstībai labvēlīga vide, tajā skaitā emocionālās vajadzības, kā arī netiek apmierinātas bērna pamatvajadzības, nodrošināt individuālās konsultācijas vecākiem un bērniem, palīdzot atjaunot šo personu sociālo funkcionēšanu, Izvērtējot katras ģimenes vajadzībām atbilstošu informāciju, piesaistīt resursus, kas sekmē ģimeņu sociālo problēmu risināšanu.

Sociālo pakalpojumu nodaļas ģimenēm ar nepilngadīgiem bērniem redzeslokā ir ģimenes ar bērniem, kurās pastāv kāds no sociāliem riskiem, piemēram, vardarbība, atkarības problēmas, devianta, antisociāla uzvedība, nelabvēlīgi bērnu audzināšanas apstākļi, bērna izglītības un veselības pamešana novārtā.

Dienas centrs ielu bērniem un bērniem no sociālā riska ģimenēm svarīgākie uzdevumi ir: radīt alternatīvu iespēju ielai, veidot drošu vidi bērniem, sniegt psihosociālu atbalstu bērniem un viņu ģimenēm, sekmēt bērnu iesaistīšanos obligātās izglītības iestādēs, nodrošināt saturīgu un pilnvērtīgu brīvā laika pavadīšanu.

Dienas centrā bērniem ar funkcionāliem traucējumiem ir 5 - 6 vietas bērniem ar funkcionāliem traucējumiem vecumā līdz 7 gadiem. Bērniem tiek nodrošināta aprūpe, rehabilitācija un pirmskolas izglītības programma, kuru nodrošina divas audzinātājas no Cēsu 2. pamatskolas. Dienas centra galvenie uzdevumi ir: nodrošināt bērniem ar funkcionāliem traucējumiem kvalitatīvu sociālo aprūpi, rehabilitāciju un pirmskolas izglītības programmu, līdz tiek piemeklēts bērna attīstībai un veselības stāvoklim atbilstoša izglītības iestāde un sniegt sociālo un psiholoģisko atbalstu ģimenēm, kurās ir bērns ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem, veicinot šo ģimeņu sociālo rehabilitāciju - viņu dzīves procesu normalizāciju un adaptāciju sabiedrībā.

Dienas centra darbībai ir jāveicina bērnu ar invaliditāti dzīvošanu ārpus stacionāra tipa iestādēm, atbalstot tās ģimenes, kuras vēlas pašas uzturēt un aprūpēt šādus bērnus. Tā rezultātā vecāki var strādāt, jo bērnam tiek nodrošināta uzraudzība un aprūpe, uzlabojās ģimenes materiālais un emocionālais stāvoklis.

2.11. Transports un satiksme

Cēsis atrodas starp diviem starptautiskas nozīmes autoceļiem. Autoceļš Rīga - Veclaicene atrodas 9 km no pilsētas un Cēsis ar minēto autoceļu savieno valsts nozīmes ceļš – Cēsu pilsētas apvedceļš. Otrs autoceļš Inčukalns – Valka atrodas 16 km attālumā no Cēsīm. Pilsēta ir labi sasniedzama arī reģionālā kontekstā pa valsts nozīmes autoceļiem Limbaži – Cēsis un Cēsis – Madona, kas savieno Vidzemes dienvidaustrumu daļu ar ziemeļrietumu daļu.

Pilsētas ielu kopējais garums ir 123,01 km, bet kopplatība – 708 424 m². Saskaņā ar Cēsu pilsētas ielu brauktuvju reģistru ielu sadalījums par segumu veidiem 2007.gadā ir šāds: asfalts - 57.143 km, bruģis – 1,459 km, dzelzsbetona plātnes - 0.365 km, šķembas - 0.158 km, grants - 51.451 km, grunts - 7.006 km, neizbūvētie posmi - 5.004 km. Pilsētā atrodas 3 tilti un pārvadi (Gaujas tilts, Zaķu ielas pārvads un dzelzceļa pārvads) ar kopējo garumu 5,14 km. Tikai nedaudz vairāk kā puse no pilsētas ielām ir ar cietu segumu, pārējās ielas ir grants vai pat grunts segumu. Grants un grunts ielu ekspluatācija ir salīdzinoši dārgāka un arī ekspluatācijā daudz problemātiskāka. Kopējais ielu tehniskais izvērtējums rāda, ka lielākā daļa pilsētas ielu ir sliktā un ļoti sliktā tehniskā stāvoklī. Pēdējos gados ir sakārtotas vairākas ielas (Palasta, Dārzniecības, Lenču, Piebalgas u.c.), t.i. rekonstruēts segums, daļēji sakārtotas gājēju ietves, u.c. Ielu sakārtošanai katru gadu pašvaldības budžetā ir paredzēti ievērojami līdzekļi. 2006.gadā tika uzsākta pilsētas maģistrālo ielu rekonstrukcija, sakārtojot Piebalgas ielu un Lenču ielu. Maģistrālās ielas ir galvenie ceļi, kas savieno pilsētu ar citām teritorijām. Pa tām veidojas galvenās transporta plūsmas no Priekuļiem, Jāņmuižas, Raiskuma, Amatas u.c. Cēsu rajona apdzīvotajām vietām, kuru iedzīvotāji Cēsīs dažādus sociālos, izglītības, nodarbinātības u.c. pakalpojumus. Nepieciešams turpināt maģistrālo pilsētas ielu sakārtošanu tādejādi uzlabojot pilsētas pieejamību un pievilcību.

Cēsu pilsētu uz pusēm pārdala viensliežu neelektrificēta dzelzceļa līnija Rīga – Lugaži. Pilsētas centrālajā daļā atrodas IV klases stacija, kas nodrošina preču un pasažieru vilcienu tranzīta kustību un pasažieru pārvadājumus. Pilsētā ir divas dzelzceļa pārbrauktuves un viens dzelzceļa pārvads. Dzelzceļa pārbrauktuves būtiski traucē satiksmes kustībai. tāpat bīstama ir dzelzceļa šķērsošana iedzīvotājiem. Pilsētā atrodas viena labiekārtota dzelzceļa šķērsošanas vieta pie dzelzceļa stacijas. Perspektīvā paredzēts veidot dzelzceļa pārvada būvniecība Valmieras ielā un Ata Kronvalda ielas turpinājumā, savienojot pilsētas rietumu un austrumu daļu.

Lai arī pilsētai ir raksturīgs izteikts reljefs, kas nav pievilcīgs velotransporta attīstībai, tomēr pilsētas iedzīvotāji labprāt izmanto velosipēdus, lai pārvietotos pa pilsētu un arī kā aktīvās atpūtas veidu. Cēsu pilsētas teritorijas plānojumā ir izstrādāti galvenie velotransporta attīstības maršruti, kas savieno pilsētas dzīvojamos rajonus ar pakalpojumu centriem, darba vietām un izglītības iestādēm. Rekonstruējot pilsētas ielas, tiek paredzēta vieta veloceliņiem.

Velotransports ir plaši iecienīts aktīvā tūrisma piekritējiem. Cēsu pilsētā ir izveidoti vairāki velotūrisma maršruti.

Pilsētas sabiedriskā transporta pakalpojumus nodrošina A/S CATA. Pilsētas teritorijā autobusi regulāri kursē pa trīs maršrutiem ar kopējo garumu 30,8 km. Pilsētas maršrutos vidēji dienā tiek pārvadāti 710 pasažieri. Vairāki maršruti savieno pilsētu ar tuvējiem ciemiem – Priekuļi, Jāņmuiža, Līvi, Kārļi, u.c. Šajos maršrutos autobusu kustība ir salīdzinoši regulāra un nodrošina iedzīvotāju migrāciju no dzīves vietas uz darbu vai izglītības iestādi.

Cēsīs ir pieejams gan autobusu, gan dzelzceļa starppilsētu sabiedriskais transports. Starppilsētu autobusu sabiedriskā transporta pakalpojumus Cēsīs nodrošina A/S CATA, A/S Nordeka, SIA VTU Valmiera, Madonas autobusu parks. Vislabākais sabiedriskā transporta savienojums ir Cēsis – Rīga. Pilsētā nav pieejami starptautiski sabiedriskā transporta pakalpojumi.

2.12. Komunālā saimniecība

Ūdenssaimniecība

Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Cēsīs nodrošina Cēsu pilsētas SIA „Vinda“. Pilsētā ir divas neatkarīgas ūdensapgādes sistēmas – viena apkalpo Cēsu pilsētas lielāko daļu, bet otra Cīrulīšu rajonu. Abās sistēmās lieto pazemes ūdeni, kuru iegūst no četrām lieljaudas artēziskām akām, ar kopējo debetu 417 m³/h. Pilsētas ūdens attīrīšanas iekārtas atklātas 2001.gadā. Iekārtu jauda 10 200 m³/d un ūdens pēc attīrīšanas atbilst ES un Sabiedrības veselības aģentūras prasībām un kritērijiem.

Ūdensvada tīkla kopgarums ir apmēram 72 km. Lielākā daļa cauruļu ir no ķeta un tērauda, jaunākās caurules ir no plastmasas. Ūdensvada cauruļvadi ir izbūvēti laika posmā no 1949.gada. atsevišķās ielās cauruļvadu tehniskais stāvoklis ir ļoti slikts. Precīzs cauruļvadu stāvoklis un tīklu noslogotība ir noteikta veicot korodivitātes izpēti un modelējot ūdensvada tīklu. Pamatojoties uz izpētes datiem tiek īstenots ISPA projekta, kura ietveros tiek veikta ūdensvada rekonstrukcija un strupceļu likvidēšana ūdensvadā. Ir izstrādāts ūdenssaimniecības attīstības projekta III kārtas tehniskais projekts, kurā paredzēts turpināt ūdens un kanalizācijas sistēmas rekonstrukciju un attīstību.

Mājsaimniecības, kas nav pieslēgtas centralizētās ūdensapgādes sistēmai, galvenokārt izmanto privātās gruntsūdens akas. Šīs akas parasti ir seklas, līdz ar to ūdenim ir augsts nitrātu saturs un tas ir ļoti neaizsargāts pret mikrobioloģisko piesārņojumu. Nereti cēsnieki kā dzeramo ūdeni izmanto avotu ūdeni. Koplietošanā esošo avotu izteces vietas netiek aizsargātas no piesārņojuma. Avotu ūdens kvalitāti laboratorijās periodisko pārbauda tikai skolēnu un studentu vides projektu laikā.

Kanalizācijas sistēma

Centralizētā kanalizācijas sistēma Cēsīs pašlaik apkalpo apmēram 82% no pastāvīgiem iedzīvotājiem. Cēsīs galvenokārt ir pašteces saimnieciskās kanalizācijas tīkli ar kopējo garumu 52,2 km. Kanalizācijas sistēmā darbojas divi spiedvadi un divas sūknētavas. Cēsīs darbojas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuras tika nodotas ekspluatācijā 1996.gadā. tās darbojas ar aktīvajām dūņām, ietverot

areāciju un nostādināšanu un to projektētā jauda ir 12 000 m³/dnn, bet faktiskais notekūdeņu daudzums ir mazāks. Pilsētas teritorijā ir vairākas decentralizētās NAI, kas savāc notekūdeņus no viena vai vairākiem rūpnieciskiem, sabiedriskiem vai dzīvojamajiem objektiem. Vairākos pilsētas savrupmāju rajonos un vietās, kur īpašumi nav pieslēgti kanalizācijas tīklam, tiek izmantoti izvedami krājrezervuāri vai nosēdakas. Nosēdaku nehermētiskums un krājrezervuāru sliktais tehniskais stāvoklis veicina gruntsūdeņu piesārņojumu.

Kapsētas

Cēsu pilsētā atrodas 5 kapsētas, no kurām trīs ir slēgtas un tikai vienā – Meža kapos – tiek ierādītas jaunas apbedīšanas vietas un Bērzaines kapos apbedījumi tiek veikti tikai ģimenes kapavietās un jaunas netiek ierādītas. Kopā kapu teritorijas aizņem 7,3 ha. Cēsīs 2005.gadā tika izveidota Sīkdzīvnieku kapsēta, kurā līdz 2008.gada sākuma ir veikti 82 apbedījumi.

Atkritumu apsaimniekošana

Cēsu pilsētā atkritumu apsaimniekošana notiek saskaņā ar valsts normatīvajiem aktiem, Cēsu pilsētas saistošajiem noteikumiem un Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006. – 2013. gadam.

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Cēsu pilsētas teritorijā veic trīs operatori: SIA ZAOO, SIA Ragn Sells, SIA Jumis.

Saskaņā ar atkritumu apsaimniekotāju sniegtajiem datiem 2007.gadā Cēsu pilsētā savākti 48 515 m³ atkritumu, no tiem šķirotie 9916 m³. vidējais atkritumu daudzums no daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem ir 1,3 m³ uz vienu iedzīvotāju gadā. Apmēram 40% no kopējiem atkritumiem sastāda atkritumi, kas savākti no ražošanas uzņēmumiem un apkalpojošās sfēras organizācijām.

Lai nodrošinātu atkritumu šķirošanu pilsētā ir izveidoti EKO laukumi un EKO punkti, kuros bez maksas ir iespējams nodot šķirotos atkritumus. Katru gadu pilsētā plaši tiek atzīmētas vides dienas, lielu akcentu liekot arī uz atkritumu šķirošanu un ilgtspējīgu atkritumu sistēmas ieviešanu.

Kopumā atkritumu apsaimniekošanas sistēma normatīvajos aktos ir sakārtota, tomēr praktiski reālajā dzīvē ir mājsaimniecības, kurām nav noslēgti līgumi ar atkritumu apsaimniekotājiem, nav pietiekami sakārtota bīstamo atkritumu savākšana, u.c. Katru gadu tiek atklātas un likvidētas jaunas nelegālās, iedzīvotāju izveidotās, lokālās atkritumu izgāztuves. Tāpat ir nepieciešams izveidot organisko atkritumu savākšanas laukumu.

2.13. Enerģētika

Elektroapgāde

Cēsu pilsētu ar elektroenerģiju nodrošina VAS „Latvenergo” Ziemeļu elektriskie tīkli (turpmāk ZET).

1.	20 kV GEPL (galvenās elektroapgādes līnijas)	40 km
2.	0.4 kV GEPL	51 km
3.	20 kV kabeļlīnijas	12 km
4.	6 kV kabeļlīnijas	28 km
5.	Ielu apgaismojuma GEPL	35 km
6.	Ielu apgaismojuma kabeļlīnijas	28 km
7.	Gaisvadu piekarkabeļu līnijas 0.4 kV	19 km
8.	20 kV GEPL ar izolētiem vadiem „SAX“	1 km
9.	0.4 kV kabeļlīnijas	96 km

Tabula Nr.2

Cēsu pilsētas elektroenerģijas sadales resursi

Cēsu vēsturiskā centra un pilsētas elektroapgāde pa esošo 6 kV tīklu ir problemātiska jau pašlaik un attīstība ir iespējama tikai pārejot uz 10 kV spriegumu, kas nav izdarāms bez esošās 110/20/6 apakšstacijas un 6 kV tīkla rekonstrukcijas. Bez būtiskiem ieguldījumiem jaudu pieaugums un attīstība nav iespējama.

Gāzes apgāde

Cēsu pilsētā ir pieejama dabas gāze, kuru saņem no Gāzes regulēšanas stacijas (GRS – „Cēsis”), kas atrodas Priekuļos. 2006.gadā Cēsīs tika realizēts 14,10 milj. m³ dabas gāzes. Kopējais dabas gāzes patēriņš Cēsīs katru gadu pieaug. 2006.gadā salīdzinot ar 2005.gadu tas ir pieaudzis par 5,2%. Gāzes patēriņa pieaugumu ietekmē mājsaimniecību pāriešana no cietā kurināmā uz gāzes apkuri, jaunu daudzdzīvokļu māju būvniecību. Līdz ar to ir izbūvēti jauni gāzes vadi un pievadi 20 km garumā. Ja 2004.gadā Cēsīs bija uzstādīti 72 mājas regulatori, tad 2007.gadā jau 298, savukārt kopējais gāzes vadu garums attiecīgi 2004.gadā bija 40 km, savukārt 2007. gadā – 60 km. No kopējā dabas gāzes patēriņa 7% patērē individuālie klienti, pārējo daļu patērē centralizētās siltumapgādes un ražošanas vajadzībām.

2.14. Informācijas sabiedrība

Visās Cēsu pašvaldības iestādēs un izglītības iestādēs ir pieejams internets un sākot ar 2006.gadu pamazām tiek ieviesta e-pārvaldība. Cēsu pilsētas dome un tai pakļautās pašvaldības iestādes lieto vienoto elektronisko lietvedības sistēmu. Gan fiziskām, gan juridiskām personām ir iespēja Cēsu pilsētas domē iesūtīt iesniegumu ar elektronisko parakstu. 2007./2008.gadā visām Cēsu vispāriglītojošajām skolām ir nodrošināts interneta pieslēgums. Cēsu pilsētas domes deputātiem ir ieviests e-portfelis un domes sēdes materiāli tiek izplatīti elektroniski. Informācija par pašvaldības darbu, pieņemtie lēmumi, aktualitātes u.c. informācija iedzīvotājiem visātrāk ir pieejama pilsētas mājas lapā www.cesis.lv.

Iedzīvotājiem bezmaksas interneta punkti ir pieejami Cēsu centrālajā bibliotēkā. Skolēniem internets ir pieejams arī skolās. Pilsētā ir plašas iespējas izvēlēties interneta pakalpojumus – gan iezvanpieeja, gan ISDN pieslēgums, gan bezvadu interneta pieslēgums.

2.15. Valsts un pašvaldības pārvaldes institūcijas

Cēsu pilsēta ir nacionālas nozīmes attīstības centrs ar tam atbilstošu pakalpojumu klāstu. Pilsētā pieejami plaši gan valsts, gan pašvaldības pakalpojumi. Kopā pilsētā darbojas 46 valsts pārvaldes institūcijas: Cēsu pilsētas un rajona būvinspektors, Cēsu rajona Valsts kultūras inspektors, Izglītības Valsts inspekcijas Cēsu rajona inspektors, Valsts darba inspekcijas Cēsu nodaļa, VID Vidzemes

reģionālā iestādes Cēsu nodaļa, Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes Cēsu nodaļa, Valsts sanitārā inspekcijas Cēsu kontroles un uzraudzības daļa, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulators, Zāļu valsts aģentūras Zāļu kvalitātes kontroles laboratorijas Cēsu filiāle, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Cēsu rajona nodaļa, Valsts Probācijas dienesta pārvaldes Cēsu teritoriālā struktūrvienība, Valsts Zemes dienesta Vidzemes reģionālā nodaļas Cēsu birojs, Cēsu rajona policijas pārvalde, Centrālā finanšu un līgumu aģentūras Vidzemes reģiona nodaļa, Vidzemes Valsts militārā dienesta pārvaldes Cēsu rajona nodaļa, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Cēsu nodaļa, Nodarbinātības valsts aģentūras Cēsu filiāle, NVA ESF Vidzemes reģionālā nodaļa, Cēsu rajona prokuratūra, Cēsu rajona tiesa, Cēsu pilsētas bāriņtiesa, VAS "Latvenergo" Ziemeļu elektriskie tīklu Cēsu elektrisko tīklu rajons, Centrālā statistikas pārvaldes Cēsu rajona nodaļa, Cēsu rajona tiesu izpildītāju kantoris, Vidzemes apgabala pastāvīgā šķīrējtiesa, Vidzemes apgabaltiesas Cēsu zemesgrāmatu nodaļa, Vidzemes apgabala tiesas prokuratūras Cēsu prokurori, Valsts ieņēmumu dienesta Muita, Cēsu lauksaimniecības konsultācijas birojs, Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvaldes Cēsu rajona atbalsta punkts, Valsts augu aizsardzības dienesta Vidzemes reģionālā nodaļas Cēsu sektors, Cēsu virsmežniecības Transporta policijas pārvaldes Cēsu iecirknis, Ceļu satiksmes drošības direkcijas Cēsu nodaļa, Vidzemes Valsts militārā dienesta pārvaldes Cēsu rajona nodaļa, LR Zemessardzes 27.Cēsu bataljons, Nacionālo bruņoto spēku Instruktoru skola, Cēsu zonālais Valsts arhīvs, Naturalizācijas pārvaldes Valmieras reģionālā nodaļas Cēsu filiāle, Valmieras reģionālā vides pārvaldes Cēsu daļa, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Cēsu rajona nodaļa, Cēsu audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem, Pārtikas un veterinārā dienesta Cēsu pārvalde, Cēsu rajona centrālā slimnīca, Cēsu rajona poliklīnika.

3. KOPSAVILKUMS

Cēsu pilsēta atrodas Vidzemes plānošanas reģionā, Cēsu rajonā. Cēsis ir lielākā pilsēta Cēsu rajonā un otra lielākā Vidzemē. Liecības par apdzīvotību Cēsīs sastopamas sākot no IV gs., par ko liecina arheoloģiskajos izrakumos atrastās Romas un arābu monētas. Straujāko attīstību Cēsis piedzīvoja Livonijas laikos, kad pilsēta izveidojās par Livonijas galvaspilsētu un Vidzemes galveno attīstības centru. Visstraujāk iedzīvotāju skaits pilsētā pieaug pēc 2. pasaules kara, kad periodā no 1945. līdz 1989. gadam iedzīvotāju skaits pieauga no 7 līdz 22 tūkstošiem.

Lai arī iedzīvotāju skaits sākot ar 1990. gadu katru gadu samazinās, pēdējos gados tas stabilizējas un 2008.gada janvārī tas bija 18 250. Iedzīvotāju skaita samazināšanās saistāma ar negatīvo dabīgo pieaugumu un iedzīvotāju emigrāciju no Cēsīm uz citām pašvaldībām, galvenokārt Rīgu.

Šobrīd Cēsu pilsēta ir nacionālas nozīmes attīstības centrs, otra lielākā pilsēta Vidzemē, kas atrodas 90 km attālumā no galvaspilsētas Rīgas starp divām valstiski nozīmīgām maģistrālēm. Ņemot vērā pilsētas nozīmi rajona un reģiona mērogā, Cēsu pilsēta nodrošina dažādus pakalpojumus. Apmēram 40 valsts institūciju pakalpojumus Cēsīs izmanto pilsētas, tās funkcionālās zonas un Cēsu rajona iedzīvotāji. Dažādus sadzīves pakalpojumus, kultūras un aktīvās atpūtas pakalpojumus izmanto Vidzemes reģiona, Rīgas reģiona, citu Latvijas reģionu iedzīvotāji.

Lai arī iedzīvotāju skaits katru gadu nedaudz samazinās, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un līdz ar to pašvaldības budžeta ieņēmumi katru gadu palielinās. Salīdzinot pašvaldības budžetu 2006.gadā tas ir trīs reizes lielāks kā 2000.gadā. Palielinoties pašvaldības budžetam ir augušas arī iespējas uzlabot pašvaldības funkciju nodrošināšanu un dzīves vides kvalitāti pilsētā.

Cēsīs ir viens no augstākajiem rādītājiem reģistrēto uzņēmumu skaita ziņā – ap 30 reģistrētu uzņēmumu uz 1000 iedzīvotājiem. Tomēr uzņēmējdarbības aktivitāte pilsētā raksturojama kā zema. No visiem reģistrētajiem uzņēmumiem ekonomiski aktīvi darbojas tikai 37%. Pārsvārā Cēsīs darbojas vidējie un mazie uzņēmumi. Nozīmīgākās uzņēmējdarbības nozares Cēsīs ir tirdzniecība, sadzīves pakalpojumi,

rūpniecība, būvniecība, transports. Raksturojot Cēsu darba tirgu jāmin, ka vairāki lieli uzņēmumi darbojas netālu no pilsētas administratīvās robežas Cēsu funkcionālajā zonā – Priekuļu pagastā, Liepas pagastā, Amatas novadā. Tāpat Cēsu pilsētas uzņēmumos strādā blakus pašvaldību iedzīvotāji un vairākos uzņēmumos strādā darbinieki no citām Vidzemes un Rīgas rajona pašvaldībām. 2007.gadā veiktajā Cēsu pilsētas un Cēsu rajona darba tirgus pētījumā, ieteikts Cēsu, Valmieras, Smiltenes un Limbažu pilsētām kopīgi attīstīt vienotu darba tirgu, kas darbotos kā alternatīva Rīgas darba tirgum.

Nozīmīgākie Cēsu pilsētas uzņēmumi un darba devēji ir A/S Cēsu alus, A/S CATA, SIA Var C, SIA Tīrības nams, SIA Vinnis, kontaktu centrs 1188, z/s Kliģēni, u.c.

Nozīmīgs faktors pilsētas attīstībā ir kultūrvēsturiskais mantojums. Cēsis otra senākā pilsētā Latvijā pēc Rīgas un Cēsu pilsētas loma dažādos Latvijas valsts attīstības posmos vienmēr ir bijusi nozīmīga. Viduslaikos vācu valdīšanas laikā Cēsis bija Livonijas galvaspilsēta, Cēsis ir Latvijas karoga izcelsmes vieta un deviņdesmitajos gados atgūstot neatkarību Cēsis ir vieta, kur pirmo reizi pēc daudziem gadiem mastā paceļ Latvijas karogu. Cauri gadsimtiem lielākās vērtības or saglabājušās – Cēsu vēsturiskais centrs, livonijas laika pilsdrupas, pilsmuižas komplekss un daudzi citi arhitektūras un mākslas kultūrvēsturiskie pieminekļi veido pievilcīgu vidi kultūras un tūrisma attīstībai.

Cēsis jau vairākus gadu desmitus pazīstamas ar aktīvu kultūras dzīvi, piedāvājot kvalitatīvus un dažādām mērķauditorijām domātus kultūras pasākumus. 2006.gadā organizējot Cēsu 800-gades svinības pilsēta pierādīja, ka ir spējīga noorganizēt kvalitatīvu pasākumu programmu, kas piesaista apmeklētājus ne tikai no pilsētas, rajona un visas Latvijas, bet arī citām valstīm. 2008.gadā otro gadu pēc kārtas Cēsīs tiek organizēts mēnesi garš mākslas festivāls, kas piedāvā augstas kvalitātes kultūras aktivitātes ārpus Rīgas. Sadarbojoties pilsētas kultūras organizācijām ar dažāda mēroga kultūras mārketinga speciālistiem un producentiem katru gadu pilsēta veido aktīvu kultūras programmu visa gada garumā.

Lai arī pēdējos gados kultūras pasākumu aktivitāte pilsētā ir palielinājusies, tomēr investīcijas kultūras infrastruktūras attīstībā ir bijušas minimālas. Steidzami nepieciešams sakārtot Cēsu kultūras centru, Cēsu centrālo bibliotēku, kultūrizglītības iestādes. Tāpat ir nepieciešams kultūras pārvaldes sistēmas sakārtošana un attīstība. Cēsis izvirza arvien jaunus mērķus kultūras kā pilsētas galvenās attīstības nozares attīstībai.

Ciešā saistībā ar kultūrvides attīstību pilsētā attīstās arī tūrisms. Katru gadu tūristu skaits, kas apmeklē pilsētu pieaug. 2004.gadā tika izveidota pašvaldības aģentūra “Vidzemes vēstures un tūrisma centrs”, kas koordinē Cēsu muzeja, Izstāžu nama un Tūrisma informācijas centra darbību un apsaimnieko Cēsu pils kompleksu. Dažādu projektu ietvaros ir uzsākts sakārtot Cēsu pils kompleksu – nostiprināta daļa viduslaku pils mūri, uzsākta pilsmuižas kompleksa attīstība u.c. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un daudzveidīgu tūrisma produktu Cēsu pils kompleksā, nepieciešams turpināt pils mūru nostiprināšanu, pilsmuižas kompleksa attīstību, ir izstrādāta pašvaldības aģentūras attīstības stratēģija 2008. – 2014.gadam.

Lai piedāvātu tūristam kompleksu un vispusīgu tūrisma pakalpojumu P/A “Vidzemes vēstures un tūrisma centrs” darbojas ne tikai Cēsu pilsētas tūrisma attīstības vecināšanā, bet arī sadarbojas ar Cēsu rajona tūrisma pakalpojuma sniedzējiem un koordinē tūrisma attīstību rajona ietvaros. Tāpat VVTC aktīvi strādā, lai uzlabotu tūrisma pakalpojuma kvalitāti, gan pašu apsaimniekotajos objektos, gan citos ar tūrismu saistītos objektos, piemēram, ēdināšanā.

Skatoties uz tūrismu kā uzņēmējdarbības nozari pašvaldības ietvaros, tam bieži vien ir raksturīga sezonālitate. Pateicoties Cēsu ģeogrāfiskajam novietojumam, pilsētā ir attīstīts gan ziemas, gan vasaras sezonas tūrisms. Ziemā tūrisma attīstību veicina slēpošanas bāzes “Cīruļkalns” attīstība, kas piesaista vietējos tūristus no citām Latvijas vietām, kā arī no citām valstīm, galvenokārt Lietuvas. Tomēr pēdējos gados, mainoties klimatam, tūristu pieplūdums ziemas sezonā ir samazinājies. Tūrisma attīstību Cēsīs veicina arī fakts, ka ar vien plašāk sadarbojas tūrisma uzņēmumi, kas piedāvā dažādus tūrisma pakalpojumus, kopīgi veidojot tūrisma paketes, piemēram, aktīvā atpūta un nakšņošana, aktīvā atpūta un ēdināšana, utt.

Attīstītoties kultūras pasākumu kvalitātei un dažādībai, Cēsīs viens no galvenajiem tūrisma veidiem ir kultūrtūrisms un pieaugot tūrisma plūsmai arvien palielinās nepieciešamība pēc tūrisma atbalstošiem pakalpojumiem, nakšņošana, ēdināšana, sadzīves pakalpojumi, atpūtas pasākumi, utt. Tāpat ik gadu palielinās tūristu prasības pret kvalitatīvu tūrisma produktu. Nozīmīga loma pilsētas kultūras un tūrisma attīstībā ir pilsētas tēla veidošana. 2008.gadā ir apstiprināts Cēsu pilsētas logo, kas simbolizē pilsētas vērtības, vēsturi un veicina atpazīstamību.

Nozīmīga loma pilsētas dzīvē ir sportam. Cēsīs darbojas četras profesionālās sporta komandas, kas valsts un starptautiskā mērogā gūst augstus panākumus. Ar sporta izglītību un aktīva dzīves veida veicināšanu pilsētā nodarbojas Cēsu sporta skola un Cēsu sporta padome. Šīs institūcijas aktīvi darbojas ne tikai pilsētā, bet arī Cēsu rajonā un risina arī rajona sporta dzīves jautājumus.

Pilsētas pievilcību Cēsīs veido dabas teritorijas, Gaujas senieleja, meži, parki, upīšu gravas, u.c. Pilsētā aktīvi tiek strādāts pie pilsētas dabas teritoriju sakārtošanas, rekonstruēts Maija parks, izstrādāts projekts Avotu ielejas parka izvedei, plānots rekonstruēt pilsētas vēsturisko tirgus laukumu. Uzsverot dabas nozīmību Cēsīs, teritorijas plānojuma ietvaros pilsētas rietumu daļai tika noteikts vietējas nozīmes īpaši aizsargājamas teritorijas statuss. Apmēram vienu trešo daļu no pilsētas teritorijas aizņem dabas pamatne un līdz ar to liela uzmanība jāpievērš to apsaimniekošanai.

Cēsu pilsētā ir pieejama visu līmeņu izglītība, sākot no pirmsskolas izglītības līdz pat augstākajai izglītībai. Pirmsskolas izglītību un vispārējo vidējo izglītību nodrošina pašvaldība, savukārt vidējā profesionālā izglītība ir pieejama valsts pārraudzītajās Cēsu 4.ardvidusskolā un Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā, savukārt augstāko izglītību nodrošina trīs privāto augstskolu filiāles.

Cēsu pilsētas izglītības iestāžu līmenis vērtējams kā ļoti labs, jo pilsētā darbojas divas vispārējās vidējās mācību iestādes, kam, pateicoties skolēnu mācību rezultātiem, piešķirts valsts ģimnāziju statuss. Apzinoties pamata un vidējā izglītības kvalitātes nozīmi, Cēsu pilsētas skolās izvēlas mācīties arī bērni no citām rajona pašvaldībām, kā arī uz Cēsīm dodas mācīties bērni no citiem rajoniem. Līdz ar to pilsētā ir nepieciešams risināt jautājumu par skolēnu nakšņošanas iespējām pilsētā.

Šobrīd Cēsīs nav dienesta viesnīcas, kas būtu piemērota skolēniem un dzīvojamo telpu īre Cēsīs ir salīdzinoši dārga.

Lai arī izglītības programmu kvalitāte pilsētas skolās ir augsta, tomēr skolu infrastruktūra un materiāli tehniskais nodrošinājums ir nepietiekošs. 2008.gadā ir apstiprināta Cēsu izglītības attīstības stratēģija, kurā ir noteikti nepieciešamie darbi, lai spētu nodrošināt pilnvērtīgu mācību procesu un paaugstinātu izglītības procesa kvalitāti.

Lai mērķtiecīgi tiktu nodrošināta sociālā palīdzība un risinātas sociālās problēmas, Cēsu pilsētas dome 2007.gadā izveidoja pašvaldības aģentūru “Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības aģentūra”. Gada darbības laikā ir uzsākts attīstīt sociālo pakalpojumu klāstu un uzsākts strādāt pie aģentūras attīstības stratēģijas. Šobrīd ir izvirzīti vairāki prioritārie uzdevumi, kas saistīti ar sociālo pakalpojumu sniegšanu dažādām sabiedrības grupām. Lai spētu īstenot izvirzītos mērķus, nepieciešams sakārtot sociālo infrastruktūru un piesaistīt cilvēkresursus.

Nozīmīgs faktors pilsētas attīstībā ir galveno inženierkomunikāciju pieejamībai un kvalitātei, ielu stāvoklim un citu sadzīves pakalpojumu kvalitātei. Katru gadu pilsētā gan pašvaldība, gan privātīpašnieki iegulda līdzekļus inženierkomunikāciju atjaunošanai un attīstībai. Pašvaldība sākot ar 2002.gadu mērķtiecīgi rekonstruē pilsētas ielas, rekonstruējot ielu segumu, sakārtojot apgaismojumu, gājēju ietves, riteņbraucēju ceļus. Neskatoties uz ieguldītajiem līdzekļiem, ielu kopējais stāvoklis pilsētā ir vērtējams kā slikts un turpmāk nepieciešams turpināt ielu sakārtošanas programmu.

SVID analīze

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
1. Izdevīgs pilsētas ģeogrāfiskais novietojums - Rīgas tuvums, atrašanās starp divām nozīmīgām maģistrālēm	1. Nepietiekamas kvalitātes tūrisma nozari atbalstošie pakalpojumi (atpūta, izklaide, ēdināšana)
2. Plaši izmantota un pozicionēta pilsētas	2. Kultūras pārvaldes attīstības politikas

<p>bagātā vēsture, kultūrvēstures mantojums un augstas kvalitātes kultūras pasākumu tradīcijas</p> <p>3. Pilsētā saglabātas plašas dabas teritorijas; labiekārtotas centra zaļās teritorijas, radot īpašu pilsētas pievilcību</p> <p>4. Pilsētā pieejama augstas kvalitātes vispārējā izglītība; Cēsis darbojas kā Vidzemes reģiona interešu izglītības metodiskais centrs</p> <p>5. Cēsu pilsētas vārds ir Latvijā plaši pazīstams un atpazīstams</p> <p>6. Pilsētā aktīvi darbojas profesionālās sporta komandas, augstu sasniegumu sportisti ar izciliem apnākumiem startējot Latvijas un Eiropas mērogā un plaši pieejamas tautas sporta aktivitātes</p> <p>7. Atsevišķas pašvaldības funkcijas deleģētas nosacīti neatkarīgām pašvaldības institūcijām – aģentūrām, kas saīsina iedzīvotāja ceļu līdz publisko pakalpojumu saņemšanai</p>	<p>trūkums un ierobežota kultūras organizāciju kapacitāte</p> <p>3. Vāji organizēta transporta kustība pilsētā</p> <p>4. Nepietiekama pilsētas sasniedzamība ar sabiedrisko transportu (dzelzceļš, autobusu satiksme)</p> <p>5. Augstas nekustamo īpašumu cenas, kas ierobežo mājokļu un īpašumu iegādi pilsētā</p> <p>6. Vāja pilsētas uzņēmumu sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām, to uzņēmumiem kopīgu produktu/ pakalpojumu piedāvājuma attīstībai</p>
<p style="text-align: center;">IESPĒJAS</p>	<p style="text-align: center;">DRAUDI</p>
<p>1. Nacionālas nozīmes attīstības centra pakalpojumu klāsta attīstība (Cēsu pilsētas attīstība par nacionālas nozīmes centru)</p> <p>2. Eiropas kultūras galvaspilsētas statusa iegūšana 2014.gadā</p> <p>3. Kopēja pilsētas tēla veidošana</p>	<p>1. Konkurences palielināšanās starp Vidzemes pilsētām visām attīstot vienādu/līdzīgu kultūras piedāvājumu</p> <p>2. Cēsu novada izveidošana var ietekmēt (samazināt) investīcijas pilsētās attīstībā</p>

<ol style="list-style-type: none">4. Kultūras, kultūrvēsturiskā mantojuma, esošās uzņēmējdarbības, izglītības iestāžu potenciāla izmantošana radošo industriju attīstībai5. Kompetences centra veidošana, sadarbojoties ar izglītības iestādēm un piedāvājot studentiem prakses vietas (tūrisms, kultūra, u.c.)6. Valsts politikas atbalsts automaģistrāles Rīga – Veclaicene attīstībai, kas uzlabos pilsētas sasniedzamību pa autoceļiem7. Aktīva dialoga veidošana starp visām ieinteresētajām pusēm (pašvaldība – sabiedrība – uzņēmumi- valsts iestādes – utt.)	<ol style="list-style-type: none">3. Valsts investīciju samazināšanās pašvaldību infrastruktūras sakārtošanai4. Valsts politiskā atbalsta trūkums reģionālās attīstības politikas izstrādei un ieviešanai5. Valsts ekonomiskās situācijas pasliktināšanās (ekonomikas pārkaršana)6. Kriminālās situācijas pasliktināšanās pilsētā
---	--

4. ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

Vīzija

Cēsis ir nozīmīgākais radošo industriju centrs Vidzemē ar iedzīvotājiem pievilcīgu pilsētvidi

Pilsētas galvenais uzdevums ir nodrošināt augstu dzīves vides kvalitāti pilsētas iedzīvotājiem un veicināt pilsētas ekonomisko izaugsmi. Lai to sasniegtu pilsētai ir svarīgi šādi faktori:

- § Cēsu pilsēta ir Vidzemes reģiona administratīvais centrs, kas sadarbojas ar citām Vidzemes pilsētām
- § Cēsu kultūrvēsturiskais mantojums un vēsture ir pilsētas atpazīstamības zīme
- § Cēsis ir starptautiski atpazīstams tūrisma galamērķis un aktīvs nacionālas nozīmes kultūras centrs
- § Cēsis ir pilsēta ar augstu dzīves vides kvalitāti, kas nodrošina labklājību pilsētas iedzīvotājiem un ir interesanta viesiem no Latvijas un ārvalstīm
- § Cēsis ir pilsēta, kur ikvienam iedzīvotājam ir iespēja realizēt sevi – strādāt, radoši izpausties, atpūsties u.c.
- § Cēsu pilsētā labi sadzīvo aktīva saimnieciskā darbība un dabas vide savstarpēji mijiedarbojoties
- § Cēsu sabiedrība ir atsaucīga, viesmīlīga, ar tendenci atjaunoties, uz attīstību vērsta, pilsoniski aktīva, atbildīga, radoša, inovatīva, uzņēmīga, latviska (tradīciju saglabāšana, latviska vide), sociāli vienlīdzīga. Cēsu iedzīvotāji aktīvi līdzdarbojas pilsētas attīstībā
- § Kvalitatīvas izglītības centrs, kas piesaista cilvēkus no Vidzemes, Latvijas

Misija

Cēsis ir Vidzemes kultūras dzīves un tūrisma attīstības centrs, kurā aizvien jūtama gadsimtu elpa, kas sakoptas un tīras vides ietverta vilina viesus no visas pasaules. Mēs dzīvojam drošā un dinamiskā Eiropas pilsētā, kas atvērta jaunām idejām un radošai uzņēmējdarbībai. Mūsu bērni aug stiprās ģimenēs, ir lepnī par šo pilsētu un vēlas dzīvot Cēsīs.

Sauklis

Cēsis – senatne mūsdienās

Cēsu pilsēta un tās funkcionālā zona

Pilsēta ir sociālās un ekonomiskās attīstības centrs, kas piedāvā Cēsu rajona iedzīvotājiem darba vietas, augstas kvalitātes pasākumus, izglītības un veselības pakalpojumus, utt. Cēsu pilsēta ir administratīvas centrs, kas nodrošina plašu valsts, pašvaldības un privāto pakalpojumu klāstu.

Cēsis sadarbojoties ar Cēsu reģiona pašvaldībām attīstības plānošanas, tūrisma attīstības, uzņēmējdarbības attīstības, zinātnes veicināšanas jautājumos kopīgi veicina Cēsu attīstību par pārliecinošu Nacionālas nozīmes centru.

Cēsu pilsēta Vidzemes reģionā un Latvijā

Cēsis ir nozīmīgākais, apmeklētākais kultūras, aktīvās atpūtas un tūrisma centrs Vidzemē.

Cēsis ir nacionālas nozīmes centrs, kas attīstās par Vidzemes plānošanas reģiona tūrisma, kultūrvēsturiskā mantojuma un kultūras dzīves centru un konkurē tūrisma, kultūras, izglītības un jaunu tehnoloģiju jomā ar citiem Latvijas reģionu centriem resursu piesaistē un pakalpojumu sniegšanā.

Cēsu pilsēta Eiropā

Cēsis ir Eiropā atpazīstams tūrisma kultūras un aktīvās atpūtas galamērķis, kas piesaista tūristus ar starptautiskiem kultūras pasākumiem un tūrisma objektiem un pakalpojumiem.

Stratēģiskie attīstības virzieni

Balstoties uz Cēsu vērtībām kultūrvēsturisko mantojumu, dabas vidi, tradīcijām un iedzīvotāju vajadzībām ir izvirzīti pieci stratēģiskie attīstības virzieni. Pašvaldības darbības virzību uz nosprausto mērķi un tā sasniegšanu raksturo attīstības virzienu rezultatīvie rādītāji - indikatori. Attīstības virzienu raksturošanai izmantoti gan kvantitatīvi statistikas dati, gan arī kvalitatīvi apsekojumu (aptauj) dati.

1. Kultūrvide

- Ø Kultūras pasākumu skaits (starptautiskie pasākumi, kultūrizglītības pasākumi, u.c.)
- Ø Kultūras pasākumu apmeklētāju skaits
- Ø Kultūras iestāžu kapacitāte
- Ø Piesaistītais finansējums kultūrai
- Ø Apmierinātība ar kultūras piedāvājumu (vietējā mērogā, Vidzemes mērogā)

2. Pilsētvide

- Ø Apmierinātība ar pilsētvides kvalitāti
- Ø Publiskās telpas pieejamība
- Ø Rekreācijas teritoriju pieejamība

3. Mūžizglītība

- Ø Skolēnu centralizēto eksāmenu rezultāti
- Ø Pieejamo izglītības programmu skaits
- Ø Neformālās izglītības piedāvājuma klāsts

4. Sabiedrība

- Ø Veselības pakalpojumu pieejamība
- Ø Sociālā riskam pakļauto iedzīvotāju skaits

- Ø Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits
 - Ø Apmierinātība ar personīgo drošību
 - Ø Sporta pieejamība
5. Uzņēmējdarbība
- Ø Reģistrēto uzņēmumu skaits
 - Ø Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits
 - Ø Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pieaugums
 - Ø Bezdarbs, % no darbspējīgo iedzīvotāju skaits

Horizontālie attīstības virzieni

1. veicināt pievilcīga pilsētas tēla atpazīstamu
2. veicināt sadarbību ar dažādām organizācijām, institūcijām un pašvaldībām
3. veicināt pilsoniskas, aktīvas sabiedrības veidošanos
4. nodrošināt vienlīdzīgu vides un pakalpojumu sasniedzamību un pieejamību

1. Stratēģiskais attīstības virziens: Kultūrvide

Viena no lielākajām Cēsu pilsētas vērtībām ir pilsētas senā vēsture, kultūrvēsturiskais mantojums un kultūras tradīcijas. Cēsis sevi ir pierādījušas kā pilsētu, kas spēj piedāvāt kvalitatīvus, mūsdienīgus un lielu auditoriju piesaistošus kultūras pasākumus. Lai nostiprinātu Cēsu pilsētas nozīmi Latvijas, Vidzemes un Cēsu novada kultūrvēstures saglabāšanā un kultūras dzīves attīstībā, viens no pilsētas attīstības virzieniem tiek noteikts kultūrvides sakārtošana un attīstība. Šajā gadījumā ar kultūrvidi saprotot kultūras mantojumu un tradīcijas, kultūras infrastruktūru, kultūras organizācijas un pārvaldes struktūru un cilvēkus, kas darbojas šajā jomā.

1.1. Vidēja termiņa mērķis: saglabāts un attīstīts kultūras mantojums un tradīcijas

Rīcības:

- 1.1.1. Izveidot Cēsu novada Tautas mākslas centru (ēka, cilvēkresursi)
- 1.1.2. Apzināt nemateriālo kultūras mantojumu (izveidot datu bāzi)
- 1.1.3. Iekļaut nemateriālo mantojumu mūsdienu apritē (kādā veidā)
- 1.1.4. Atjaunot pašvaldības kultūras pieminekļus
- 1.1.5. Veicināt privātīpašumā esošo kultūras pieminekļu atjaunošanu
- 1.1.6. Iekļaut kultūrvēsturisko mantojumu tūrisma piedāvājumā
- 1.1.7. Izplatīt Cēsu vēsturi un tradīcijas jauniešu vidū
- 1.1.8. Atbalstīt tradicionālās kultūras kopas, grupas

Indikatori:

- Kultūras vēstures pieminekļu skaits, kas atjaunoti, pieejami sabiedrībai
- Iesaistīto jauniešu skaits kultūras izglītības pasākumos, programmās (Kultūras centrs, CBJC, bibliotēka, izstāžu nams, VVTC)
- Izveidots Cēsu novada tautas mākslas centrs
- Izveidota datu bāze par nemateriālo kultūras mantojumu

1.2. Vidēja termiņa mērķis: attīstīta, mūsdienu prasībām atbilstoša kultūras infrastruktūra

Rīcības:

- 1.2.1. Izveidot Nacionālas nozīmes daudzfunkcionālu kultūras centru
- 1.2.2. Sakārtot telpas un materiāli tehnisko bāzi kultūrizglītības iestādēs
- 1.2.3. Izveidot vietu brīvdabas masu pasākumu organizēšanai
- 1.2.4. Izveidot jauniešu alternatīvās/eksperimentālās kultūras centru
- 1.2.5. Sakārtot pilsētas parkus, skvērus kultūras pasākumu organizēšanai
- 1.2.6. Sakārtot pilsētas kultūras iestāžu ēku tehnisko un materiāli tehnisko stāvokli

Indikatori:

- investētie līdzekļi latos kultūras infrastruktūras sakārtošanai
- kultūras infrastruktūras tehniskā stāvokļa novērtējums

1.3. Vidēja termiņa mērķis: efektīva un optimāla kultūras pārvaldība

Rīcības:

1.3.1. Izveidot kultūras pārvaldi pilsētā (kultūras iestāžu koordinācija, metodiskais centrs)

1.3.2. Izveidot kultūras pasākumu plānošanas sistēmu (pasākumu plānošana dažādām mērķgrupām un dažāda profesionāla līmeņa)

1.3.3. Veidot partnerību ar sabiedriskajām organizācijām

1.3.4. Celt kultūras darbinieku kapacitāti (jaunu piesaiste, tālākizglītība, metodiskais centrs)

1.3.5. Izstrādā Cēsu mākslinieku atbalsta sistēmu

1.3.6. Organizēt meistarklases un mākslinieku rezidences

1.3.7. Veikt pastāvīgu kultūras nozares attīstības analīzi un pētniecību, tās ieguldījumu pilsētas sociāli ekonomiskās attīstības veicināšanā

1.3.8. Optimizēt konsultatīvās kultūras padomes darbību

Indikatori:

- Izveidota kultūras pārvalde
- Izveidota un darbojas kultūras plānošanas sistēma
- Sadarbības projekti ar sabiedriskajām organizācijām
- Piesaistītie kultūras speciālisti
- Kultūras speciālisti, kas piedalījušies profesionālās izglītības programmās

1.4. Vidēja termiņa mērķis: dažādots, plašs un atraktīvs kultūras pakalpojumu klāsts

Rīcības:

- 1.4.1. Izstrādāt un realizēt kultūras pasākumu programmu un to mārketinga plānu
- 1.4.2. Organizēt starptautiskus kultūras (mākslas, mūzikas, u.c.) pasākumus
- 1.4.3. Attīstīt kultūras pakalpojumu klāstu (bibliotēka, KC, izstāžu nams, sabiedriskās organizācijas)
- 1.4.4. Veidot sadarbību ar Latvijas kultūras izglītības iestādēm
- 1.4.5. Veidot sadarbību ar Vidzemes plānošanas reģiona administrāciju
- 1.4.6. Veidot sadarbību Latvijas kultūras dzīves organizatoriem
- 1.4.7. Veidot sadarbību ar producentiem
- 1.4.8. Veidot sadarbību ar sponsoriem

Indikatori:

- Piesaistīto sponsoru skaits, ziedotās summas
- Kopā ar sadarbības partneriem organizēto pasākumu, īstenoto projektu skaits
- Kopā ar sadarbības partneriem organizēto pasākumu apmeklētāju skaits

1.5. Vidēja termiņa mērķis: aktīva iedzīvotāju līdzdalība kultūras procesos

Rīcības:

- 1.5.1. Izstrādāt amatiermākslas kolektīvu atbalsta programmu
- 1.5.2. Piesaistīt brīvprātīgos darbiniekus kultūras pasākumu organizēšanā
- 1.5.3. Organizēt kultūras projektu konkursu jaunu kultūras iniciatīvu atbalstam
- 1.5.4. Organizēt kultūras programmas sabiedrības mērķa grupām
- 1.5.5. Nodrošināt kultūras iestāžu pieejamību

Indikatori:

- Piesaistīto brīvprātīgo darbinieku skaits

- Amatiermākslas kolektīvu skaits, dalībnieku skaits
- Investīcijas kultūras pasākumos
- Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras iestāžu pieejamību

2. Stratēģiskais attīstības virziens: Pilsētvide

Pievilcīga pilsēta izpaužas visdažādākajos veidos. Pilsētas vides sakārtotība ir viens no svarīgākajiem faktoriem cilvēkiem izvēloties dzīves vietu. Ielu stāvoklis, sabiedriskais transports, sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte, dabas teritoriju kvalitāte un pieejamība – šie ir faktori, kas veicina pilsētvides pievilcību.

Pilsētas lielākajām vērtība ir dabas pamatnes teritorijas: meži, Gauja ar senlejas gravām, pilsētas apstādījumi, kas Cēsis veido par pievilcīgu vietu dzīvošanai un atpūtai. Lai paaugstinātu pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti un uzlabotu Cēsu pilsētvides kvalitāti, nepieciešams pievērst uzmanību pilsētas publiskā telpas sakārtošanai un veidot to cilvēkiem draudzīgu un pieejamu.

2.1. Vidēja termiņa mērķis: vizuāli pievilcīga, ērta un droša pilsētas publiskā telpa ar augstu vides kvalitāti

Rīcības:

- 2.1.1. Sakārtot un labiekārtot pilsētas ielas un ietves (nepieciešams plāns)
- 2.1.2. Izstrādāt un ieviest pilsētas dabas pamatnes (mežu, ūdeņu, parku, skvēru) apsaimniekošanas un attīstības programmu
- 2.1.3. Apzināt pilsētas ainavas un nodrošināt to pieejamību (vide)
- 2.1.4. Motivēt iedzīvotājus rūpēties par savu īpašumu (vide)
- 2.1.5. Iesaistīt sabiedrību pilsētas publiskās telpas sakārtošanā
- 2.1.6. Veidot sadarbību ar kaimiņu pašvaldībām pilsētas robežteritoriju sakārtošanā
- 2.1.7. Nodrošināt kvalitatīvu vēsturiskās apbūves rekonstrukciju un jaunu objektu būvniecību
- 2.1.8. Veicināt kvalitatīvas arhitektūras attīstību būvniecībā

- 2.1.10. Veicināt mākslas objektu iekļaušanu pilsētvidē
- 2.1.11. Informēt un izglītēt sabiedrību par vides un veselības kvalitāti
- 2.1.12. Saglabāt dabas pamatnes īpatsvaru pilsētas apbūvē
- 2.1.13. Sadarboties ar uzņēmējiem vides kvalitātes uzlabošanā (vide)
- 2.1.14. Samazināt notekūdens radīto piesārņojumu pilsētas teritorijas robežās
- 2.1.15. Samazināt gaisa piesārņojumu no stacionārajiem piesārņojuma avotiem (vide)
- 2.1.16. Samazināt autotransporta radītā gaisa piesārņojumu
- 2.1.17. Veikt energoefektivitātes pasākumus

Indikatori:

- Ielu īpatsvars ar melno segumu (km)
- Rekonstruētu pilsētas ielu īpatsvars (%)
- apgaismoto ielu īpatsvars (%)
- pilsētas ielu posmi, kuros rekonstruēti vai izveidoti jauni stādījumi (m)
- publiskās teritorijas, kurām izstrādāta labiekārtošanas programma (m²)
- teritorijas, kurām veikta ainavas kopšana (m²)
- meža platība īpatsvars, kurām izstrādāts meža apsaimniekošanas plāns (% no kopējām mežu platībām)
- iedzīvotāju skaits, kas līdzdarbojas pilsētas labiekārtošanā
- Sabiedrības vērtējums par parku, dārzu un aleju apsaimniekošanu;
- Dabas pamatnes īpatsvara izmaiņas pilsētas teritorijā;
- Investīcijas apstādījumu kopšanai (% no pašvaldības gada budžeta);
- Jaunu apstādījumu platību iekārtošana, rekonstrukcija (ha)
- Likvidēto nelegālo sadzīves izgāztuvju skaits
- Normatīvi tīro notekūdeņu īpatsvars pret kopējo notekūdeņu apjomu (%)
- Pilsētas mazo upīšu ūdens kvalitātes rādītāji (mg/l)

- Sabiedrisko un dzīvojamo ēku platības, kurās veikti energoefektivitātes pasākumi (m²);
- Sabiedrisku un dzīvojamo ēku platības, kurās veikts energoaudits (m²)

2.2. Vidēja termiņa mērķis: saprotama, efektīva, droša pilsētas transporta sistēma

Rīcības:

- 2.2.1. Izstrādāt kompleksu pilsētas satiksmes plūsmu analīzi ņemot vērā gan autotransportu, velotransportu un gājēju kustību
- 2.2.2. Veicināt pilsētas un starppilsētu sabiedriskā transporta sistēmu
- 2.2.3. Veikt satiksmes drošības uzlabošanas pasākumus
- 2.2.4. Sakārtot autostāvvietu sistēmu pilsētā
- 2.2.5. Atbalstīt alternatīvo transporta līdzekļu izmantošanu
- 2.2.6. Nodrošināt saprotamu ceļa norāžu sistēmu
- 2.2.7. Veikt detalizētu transporta plūsmu analīzi, krustojumu auditu un noteikt atbilstošus risinājumus būvējot jaunus lielus publiskus objektus

Indikatori:

- ceļu satiksmes negadījumu skaits gadā
- veikto satiksmes drošības uzlabošanas pasākumu skaits (atjaunotas gājēju pārejas)
- sabiedriskā transporta maršrutu skaits un biežums (starptautisko, pilsētas, piepilsētas)
- iedzīvotāju apmierinātība ar transporta sistēmu, sabiedrisko transportu, autostāvvietām
- izbūvēto veloceļu kilometrāža
- stāvvietu īpatsvars uz reģistrēto automašīnu skaita

- iedzīvotāju mobilitāte – pārvadājumu skaits ar sabiedrisko transportu

2.3. Vidēja termiņa mērķis: kvalitatīvi un pieejami, videi draudzīgi sabiedriskie pakalpojumi

Rīcības:

2.3.1. Nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni (vide)

2.3.2. Sakārot un attīstīt pilsētas lietus ūdens savākšanas sistēmu

2.3.3. Uzlabot siltumapgādes sistēmu un tās kvalitātes rādītājus

2.3.4. Atbalstīt IKT infrastruktūras attīstību un pieejamību publiskajiem tīkliem

2.3.5. Ieviest ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu

Indikatori:

- pieejamība centralizētā ūdens pakalpojumiem (% no kopējo iedzīvotāju skaita)
- pieejamība centralizētajam notekūdens kolektoram (% no kopējā iedzīvotāju skaita)
- pilsētas teritoriju īpatsvars, kurās sakārtota lietus ūdens savākšanas sistēma (%)
- % no mājsaimniecībām, kas izmanto centralizēto siltumapgādi
- Dzeramā ūdens kvalitāte, atbilstība normatīviem
- Notekūdeņu kvalitāte
- Siltuma zudumi maģistrālajos siltumapgādes tīklos
- Mājokļu skaits, kam pieejami IT pakalpojumi (%)
- Šķirotu atkritumu īpatsvars no kopējā atkritumu apjoma
- Iekārtoto šķirotu atkritumu savākšanas punktu skaits

2.4. Vidēja termiņa mērķis: kvalitatīvi un pieejami mājokļi

Rīcības:

2.4.1. Veikt analīzi par mājokļu pieejamību un kvalitāti pilsētā

2.4.2. Veicināt dažādu veidu mājokļu būvniecību

2.4.2. Sakārtot un attīstīt pašvaldības dzīvojamo fondu

2.4.3. Sakārtot daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas

2.4.4. Atbalstīt īres namu celtniecību

Indikatori:

- Dzīvojamā platība uz 1 iedzīvotāju, pieaugums
- Daudzdzīvokļu māju skaits, mazstāvu dzīvojamo māju skaits (sadalījums %)
- Rekonstruēto mājokļu skaits, platība, iedzīvotāju skaits, kurus tas ietekmē
- Rekonstruēto pašvaldības mājokļu skaits, platība

3. Stratēģiskais attīstības virziens: Mūžizglītība

Izglītībai ir būtiska nozīme gan atsevišķu cilvēku, gan sabiedrības attīstībā, tā pieder pie cilvēktiesībām un ir svarīgs līdzeklis, lai sasniegtu ekonomikas un pilsoniskas sabiedrības attīstību. Šobrīd Cēsīs ir pieejama augstas kvalitātes pamata un vidējā vispārējā izglītība. Tāpat pilsētā darbojas profesionālās ievirzes skolas, augstskolu filiāles un pieaugušo tālākizglītības pakalpojumu sniedzēji. Lai nodrošinātu Cēsu iedzīvotāju personīgo izaugsmi, pašpilnveidi katrā dzīves posmā, visas dzīves jomās mūža garumā, ir nepieciešams attīstīt vispārējās izglītības iestādes, atbalstīt neformālās izglītības attīstību un augstākās izglītības piedāvājuma paplašināšanu un kvalitātes paaugstināšanu.

3.1. Vidēja termiņa mērķis: aktīva izglītības iestāžu un institūciju savstarpēja sadarbība un līdzdalība sabiedrībā nozīmīgu jautājumu risināšanā

Rīcības:

3.1.1. Veicināt izglītības iestāžu savstarpēju koordināciju (izglītības attīstības konsultatīvā padome)

3.1.2. Sadarboties ar izglītības iestāžu mācību spēkiem un skolēniem/studentiem pilsētai nozīmīgu pētījumu, uzdevumu īstenošanai

Indikatori:

- Zinātnisko darbu, kursa darbu, pētījumu skaits, kas veikti sadarbojoties pašvaldībai ar augstskolām, skolām
- Izglītības attīstības konsultatīvās padomes

3.2. Vidēja termiņa mērķis: sakārtots pašvaldības izglītības institūciju tīkls

Rīcības:

3.2.1. Nodrošināt Cēsu pilsētas iedzīvotāju pieprasījumu pēc pirmsskolas izglītības iestādēm

3.2.2. Paaugstināt speciālistu profesionālo kompetenci izglītības iestādēs

3.2.3. Pilnveidot izglītības programmu saturu un apmācības procesu

3.2.4. Uzlabot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiālo bāzi

3.2.5. Veicināt līdzsvarotu izglītības iestāžu dialogu/sadarbību ar vecākiem un skolēniem

Indikatori:

- Izglītojamo skaits skolās
- Pedagogu izglītības līmenis, pedagogu vecums
- Bērnu skaits, kas reģistrēti rindā uz bērnudārzu
- Eksāmenu rezultāti skolēniem beidzot 9. un 12. klases
- Piesaistītie līdzekļi izglītības iestāžu sakārtošanai

- Skolas neapmeklējušo skolēnu skaits
- Izglītības iestādes apmeklējošo bērnu ar īpašām vajadzībām skaits

3.3. Vidēja termiņa mērķis: pieejama un kvalitatīva pieaugušo izglītība

Rīcības:

- 3.3.1. Atbalstīt esošo augstākās izglītības iestāžu attīstību
- 3.3.2. Atbalstīt jaunu, kvalitatīvu augstākās izglītības programmu veidošanu
- 3.3.3. Atbalstīt profesionālo izglītības iestāžu sakārtošanu un attīstību
- 3.3.4. Sadarboties ar profesionālās izglītības iestādēm, augstskolām un pētniecības institūcijām zinātnes attīstības veicināšanā

Indikatori:

- Augstākās izglītības programmu skaits, studentu skaits
- Sadarbības ar izglītības iestādēm projektu skaits

3.4. Vidēja termiņa mērķis: pieejama un kvalitatīva interešu izglītība visām vecuma un sociālajām grupām

Rīcības:

- 3.4.1. Veicināt pieaugušo interešu izglītības centra attīstību
- 3.4.2. Atbalstīt neformālās izglītības attīstību
- 3.4.3. Veicināt amatnieku darbnīcu iesaistīšanu neformālās izglītības programmu veidošanā un īstenošanā

Indikatori:

- Interešu izglītības programmu skaits, iesaistīto cilvēku skaits
- Neformālās izglītības programmu skaits, iesaistīto cilvēku skaits

3.5. Vidēja termiņa mērķis: Kultūras izglītības attīstība

Rīcības:

3.5.1. Pilnveidot un attīstīt mūzikas izglītības programmas mūzikas vidusskolā

3.5.2. Pilnveidot un attīstīt mākslas izglītības programmas mākslas skolā

3.5.3. Attīstīt augstākās izglītības programmas kultūras nozarē

3.5.4. Attīstīt neformālo kultūrizglītību

3.5.5. Izveidot programmu talantīgu bērnu un jauniešu atbalstam

Indikatori:

- Profesionālās ievirzes skolu skolēnu skaits
- Skolu sasniegumi
- Kultūras izglītības programmu skaits, studentu skaits
- Atbalstīto talantīgo bērnu un jauniešu skaits, viņu sasniegumi

4. Stratēģiskais attīstības virziens: Sabiedrība

Sabiedrības labklājība, interešu ievērošana un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana ir viens no svarīgākajiem faktoriem pilsētas attīstībā. Lai nodrošinātu pilsētas iedzīvotājiem vienlīdzīgas iespējas un piedāvātu kvalitatīvus pakalpojumus, ir nepieciešams attīstīt pašvaldības piedāvātos pakalpojumus un uzlabot pilsētas drošību. Tāpat ir jāpievērš uzmanība sabiedrības veselības uzlabošanai un sporta aktivitāšu veicināšanai.

4.1. Vidēja termiņa mērķis: kvalitatīvi un pieejami pašvaldības pakalpojumi

Rīcības:

4.1.1. Nodrošināt pieejamākus pašvaldības pakalpojumus

4.1.2. Nodrošināt komunikāciju starp pašvaldību un sabiedrību

- 4.1.3. Nodrošināt lēmumu pieņemšanas procesa atklātību
- 4.1.4. Veikt īstermiņa un vidējā termiņa pašvaldības darbības plānošanu
- 4.1.5. Paaugstināt pašvaldības cilvēkresursu kapacitāti
- 4.1.6. Veidot mērķtiecīgu sadarbību ar blakus teritoriju pašvaldībām

Indikatori:

- Pašvaldības ieņēmumi un izdevumi uz 1 iedzīvotāju (Ls)
- Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības pakalpojumiem
- Sabiedriskajās apspriešanās iesaistījušos cilvēku skaits
- Pašvaldības darbinieku skaits, kas paaugstinājuši profesionālās prasmes

4.2. Vidēja termiņa mērķis: koordinēti, kvalitatīvi, pieejami, pieprasījumam atbilstoši daudzveidīgi sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība.

Rīcības:

- 4.2.1. Apzināt, skaitliski apkopot visas Cēsu pilsētas sociālam riskam pakļautās iedzīvotāju grupas;
- 4.2.2. Izveidot un ieviest sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības programmu;
- 4.2.3. Uzlabot sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sniegšanas infrastruktūru;
- 4.2.4. Ieviest starpinstitucionālās sadarbības sistēmu sociālo pakalpojumu sniegšanai

Indikatori:

- Rehabilitācijas, mācību un brīvā laika pavadīšanas iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, izmantotāju skaits
- Sociālo pakalpojumu, sociālās palīdzības saņēmēju skaits
- Iedzīvotāju skaits, kuri pārstāv iedzīvotāju grupas, kas pakļautas augstam sociālam atstumtības riskam un mazaizsargāto personu grupai

4.3. Vidēja termiņa mērķis: pieejami un kvalitatīvi, daudzveidīgi veselības uzlabošanas pakalpojumi un aktivitātes

Rīcības:

4.3.1. Atbalstīt veselības centru izveidi un attīstību

4.3.2. Atbalstīt Cēsu slimnīcas kā lokālās daudzprofilu slimnīcas attīstību

4.3.3. Atbalstīt primārās veselības aprūpes attīstību

4.3.5. Atbalstīt veselīgu dzīves veidu atbalstošus pasākumus

Indikatori:

- Iedzīvotāju apmierinātība ar veselības pakalpojumu pieejamību un kvalitāti
- Pasākumu skaits, kas veicina veselīgu dzīves veidu

4.4. Vidēja termiņa mērķis: mūsdienīga un aktīva un pieejama sporta vide

Rīcības:

4.4.1. Veikt mērķtiecīgu sporta attīstību (Izstrādāt sporta attīstības programmu / stratēģiju)

4.4.2. Izstrādāt un īstenot sistēmu sporta klubu un sportistu atbalstam

4.4.3. Sakārtot un attīstīt sporta bāzes

4.4.4. Uzturēt esošos un veidot jaunus brīvā laika pavadīšanas un sporta objektus

4.4.5. Atbalstīt tautas sporta un augstu sasniegumu sporta pasākumus

4.4.6. Veicināt sporta pieejamību personām ar funkcionāla un garīga rakstura traucējumiem

Indikatori:

- Izstrādāta un ieviesta sporta attīstības programma

- Investīcijas latos sporta bāzu, brīvā laika pavadīšanas un sporta objektu attīstībai
- Sporta pasākumos iesaistīto cilvēku skaits
- Iedzīvotāju apmierinātība ar sporta pasākumu kvalitāti, pieejamību
- Pilsētas sportistu sasniegumi valsts un starptautiskās sacensībās

4.5. Vidēja termiņa mērķis: iedzīvotājiem un apmeklētājiem droša pilsēta

Rīcības

4.5.1. Pilnveidot pašvaldības policijas materiāli tehnisko bāzi

4.5.2. Veikt pašvaldības policijas darbinieku profesionālās izglītošanas pasākumus

4.5.3. Veikt sabiedrību informējošus pasākumus par drošību pilsētā

4.5.4. Veicināt aktīvu sadarbību starp pašvaldības un valsts policiju

Indikatori:

- Palīdzības sniegšanas laiks
- Pārkāpumu skaits (pa noziegumu veidiem)
- Nelaiemes gadījumu skaits
- Iedzīvotāju apmierinātība ar policijas darbību

5. Stratēģiskais attīstības virziens: Uzņēmējdarbības vides aktivizēšana

Veiksmīgi attīstīta uzņēmējdarbība ir pamats pilsētas ekonomikai. Šobrīd Cēsīs aktīvi darbojošos uzņēmumu skaits ir samērā mazs. Uzņēmumu norādītās problēmas, kas traucē attīstīties bieži vien nav risināmas pašvaldības līmenī. Tomēr vietējā līmenī ir iespēja radīt apstākļus, kas veicina Cēsīs veidot jaunus uzņēmumus, attīstīt Cēsu reģiona darba tirgu, lai piedāvājums atbilstu pieprasījumam un veidot aktīvu

sadarbību starp uzņēmējiem un citām iesaistītajām pusēm, lai kopīgi risinātu uzņēmējdarbības problēmas un pilsētas attīstību.

Lai efektīvi izmantotu Latvijas radošos un kultūrvides resursus, paaugstinātu pastāvošo radošo nozaru darba produktivitāti, paplašinātu radošu cilvēku ekonomiskās darbības formas, pārvēršot cilvēku radošo potenciālu ekonomiskos ieguvumos, Cēsu uzņēmējdarbības izaugsmē kā viena no perspektīvām ir jāintegrē radošo industriju nozare.

5.1. Vidēja termiņa mērķis: uzņēmējdarbības attīstību veicinoša vide

Rīcības:

- 5.1.1. Pastāvīgi risināt nodarbinātības un uzņēmējdarbības jautājumus pašvaldībā
- 5.1.3. Izveidot uzņēmējdarbības atbalsta tīklu
- 5.1.4. Popularizēt uzņēmējdarbību sabiedrībā
- 5.1.5. Īstenot pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo pakalpojumu pirkšanu no uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām
- 5.1.6. Izstrādāt stratēģiju par nekustamā īpašuma izmantošanu pilsētā
- 5.1.7. Izveidot pašvaldības fondu uzņēmējdarbības, nodarbinātības veicināšanai
- 5.1.8. Samazināt uzņēmējdarbības atļauto kārtības birokrātisko slogu pašvaldībā
- 5.1.9. Veicināt uzņēmēju sadarbību kopīgu apmācību organizēšanai
- 5.1.10. Popularizēt Cēsu uzņēmumus vietējā un Latvijas mērogā
- 5.1.11. Atbalstīt un popularizēt jauniešu uzņēmējdarbību

Indikatori:

- Uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem (Uzņēmumu reģistrs)
- Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem (VID)
- Uzņēmumu dibināšanas un likvidēšanas dinamika (Uzņēmumu reģistrs)
- Uzņēmumu un nodarbināto sadalījums pa nozarēm (Uzņēmumu reģistrs, VID)

- Uzņēmēju apmierinātība ar uzņēmējdarbības vidi Cēsīs

5.2. Vidēja termiņa mērķis: sabalansēts darba tirgus pieprasījums un piedāvājums

Rīcības:

- 5.2.1. Regulāri veikt darba tirgus izpēti
- 5.2.2. Izveidot sistēmu karjeras izvēles nodrošināšanai
- 5.2.3. Iesaistīt sociālās atstumtības riska grupas darba tirgū
- 5.2.4. Izveidot un uzturēt darba vietu datu bāzi
- 5.2.5. Veicināt jauniešu nodarbinātību
- 5.2.6. Popularizēt uzņēmumus, kuri maksā konkurētspējīgu atalgojumu un nodrošina labus darba apstākļus

Indikatori:

- Nodarbinātības līmenis
- Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pieaugums (Cēsīs iekasētie, citur iekasētie)
- Iesaistīto skolēnu/jauniešu skaits vasaras darbos
- Darba tirgū iesaistīto cilvēku skaits no sociālās atstumtības riska grupām

5.3. Vidēja termiņa mērķis: Radošās industrijas Cēsīs ir veiksmīgi augoša nozare

Rīcības:

- 5.3.1. Veidot sabiedrības izpratni par radošajām industrijām, to specifiku un potenciālu Cēsīs
- 5.3.2. Atbalstīt radošas uzņēmējdarbības veidošanos
- 5.3.3. Veidot sadarbību starp uzņēmumiem, iedzīvotājiem un izglītības iestādēm, radošā potenciāla attīstībā
- 5.3.5. Informēt sabiedrību par labās prakses piemēriem uzņēmējdarbībā Cēsīs

Indikatori:

- iesaistīto cilvēku skaits informācijas pasākumos par radošajām industrijām
- radošajā inkubatorā iesaistīto personu skaits
- izdoto, publicēto informatīvo materiālu skaits par radošo uzņēmējdarbību

5.4. Vidēja termiņa mērķis: Cēsīs ir attīstīts tūrisma uzņēmējdarbība

Rīcības:

- 5.4.1. Veicināt Cēsu pilsētās kļūšanu par Vidzemes tūrisma centru
- 5.4.2. Informēt sabiedrību par tūrisma nozares nozīmi Cēsu pilsētas attīstībā
- 5.4.3. Veicināt augstas kvalitātes tūrisma pakalpojumu attīstību
- 5.4.4. Veicināt inovatīvu tūrisma produktu ieviešanu
- 5.4.5. Veicināt sadarbību starp uzņēmējiem, kas piedāvā tūrisma pakalpojumus un produktus
- 5.4.6. Veicināt videi draudzīga tūrisma attīstību

Indikatori:

- Tūristu skaits, pieaugums
- Nakšnotāju skaits, pieaugums
- Tūrisma objektu skaits
- Tūrisma uzņēmumu skaits
- Tūristu mītnu un gultas vietu skaits, kongresu, konferenču, izstāžu un izklaides centru skaits

5. UZRAUDZĪBAS SISTĒMA

Uzraudzība ir regulāra, sistemātiska resursu, rīcību un rezultātu pārbaude. Tās mērķis ir sekmēt lietderīgu un efektīvu attīstības programmas īstenošanas vadīšanas lēmumu pieņemšanu. Uzraudzība ir pastāvīgs process.

- Uzraudzības sistēmas uzdevumi ir:
- Identificēt pārmaiņas pilsētas situācijā kopumā un pa nozarēm;
- Identificēt, vai attīstības programma tiek ieviesta, kā plānots;
- Demonstrēt pašvaldības darbības progresu un sasniegumus;
- Nodrošināt ar informāciju sabiedrību, politiķus un citas ieinteresētās puses;
- Identificēt jaunas problēmas un iespējas, kam veltīt tālāku izpēti un darbības;
- Pamatot attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību;
- Sekmēt pilsētas pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, uzņēmēju un sabiedrības koordinētu darbību pilsētas attīstības jautājumos;
- Nodrošināt pilsētas attīstības novērtēšanas iespējas.

Galvenās darbības uzraudzības sistēmas ietvaros ir regulāri un sistemātiski vākt, apkopot un analizēt kvantitatīvu un kvalitatīvu informāciju par situāciju pilsētā un pilsētas pašvaldības darbību.

Attīstības programma jāņem vērā apstiprinot ikgadējo pašvaldības budžetu un pilsētas nodaļām un struktūrvienībām izstrādājot gada darba plānus. Izstrādājot Cēsu pilsētas attīstības programmas 2008. – 2014.gadam attīstības stratēģiju, tika izvirzīti rādītāji, kas raksturo izvirzīto mērķu sasniegšanu. Sākot ar 2008.gada pārskatu par pilsētas attīstības programmas ieviešanu, visām atbildīgajām Cēsu pilsētas domes nodaļām, aģentūrām, u.c. iestādēm ikgadējos ziņojumos jāņem vērā noteiktie indikatori un jāsniedz ziņas par šiem rādītājiem Cēsu pilsētas domes Attīstības plānošanas nodaļai. Attīstības programmas uzraudzība notiek šādos posmos:

1. dati / indikatori no domes nodaļām, aģentūrām, iestādēm, valsts institūcijām

Dati tiek vākti regulāri un reizi gadā apkopoti. Par konkrētajiem datiem atbildīga ir attiecīgā nodaļa, struktūrvienība. Datus apkopo Cēsu pilsētas domes attīstības plānošanas nodaļa.

2. atskaite par rīcības programmas izpildi

Katra Cēsu pilsētas domes nodaļa, struktūrvienība, kārtējā gada sākumā sniedz atskaiti par padarīto / nepadarīto.

Pārskata ziņojums par attīstības programmas ieviešanu tiek iekļauts ikgadējā Cēsu pilsētas domes gada pārskatā un vadības ziņojumā.

Cēsu pilsētas attīstības programmas attīstības stratēģiju pārskata reizi 2 gados, savukārt investīciju plānu pārskata katru gadu reizē ar budžeta sastādīšanu.

6. INVESTĪCIJU PLĀNS

Investīciju plāns sastāv no investīciju projektiem un projektu idejām, kurus ieviešot tiek īstnoti attīstības stratēģijā izvirzītie mērķi. Cēsu pilsētas investīciju plāns sastāv no piecām sadaļām atbilstoši izvirzītajiem stratēģiskajiem virzieniem: kultūrvide, pilsētvide, mūžizglītība, sabiedrība un uzņēmēdarbība un tajā ir iekļauti tie projekti, kuru īstenošanai paredzēts piesaistīt finansējumu no Eiropas Savienības struktūrfondiem vai citiem finanšu avotiem. Katrā sadaļā investīciju projekti ir sakārtoti prioritārā secībā, par prioritāriem izvirzot projektus, kas risina aktuālas pilsētas problēmas un dod tiešu ieguldījumu izvirzīto mērķu sasniegšanai. Pārējie investīciju projekti ir iekļauti kā projektu idejas, kas turpmāk tiks detalizēti izstrādātas un realizētas aktualizējot investīciju plānu turpmākiem gadiem.

	Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm	Papildinātība ar citiem projektiem	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Finanšu avots	Indikatīvā summa				Atbalsta programma
							2009	2010	2011	
1. Kultūrvides sakārtošana un attīstība										
1.1.	Vidzemes daudzfunkcionālā centra izbūve rekonstruējot ēku Raunas ielā 12, Cēsīs	M:1.1. M:1.2. M:1.3. M:1.4. M:3.3. M:3.4. M:3.5. M:5.3.	1.2., 1.3., 1.4., 1.7., 1.8.	Rekonstruēts kultūras centrs 5046 m platībā, izveidota koncertzāle 800 klausītāju vietām. Rezultatīvie rādītāji: 1) kultūras pasākumu apmeklējuma skaits, to % izmaiņas; 2) kultūras aktivitāšu skaits un to % izmaiņas	CPD ERAF Kopā	900 000 5 100 000 6 000 000	150 500 849 500 1 000 000	450 000 2 550 000 3 000 000	299 500 1 700 500 2 000 000	3.DP 4.3.1.Nacionālas un reģionālas nozīmes daudzfunkcionālu centru izveide
1.2.	Vēsturiskās apbūves reģenerācija – muzeja krātuves	M:1.1. M:1.2. M:1.4. M:5.4.	1.3., 1.4., 1.5., 1.6.	Atjaunota vēsturiskā apbūve Pils ielā 3, izveidoto muzeja krātuvju platība, iekārtoto ekspozīciju skaits, izvietoto krājumu apjoms	CPD ERAF Kopā	345 000 1 725 000 2 300 000	172 500 862 500 1 150 000	172 500 862 500 1 150 000		3.DP. 4.3.2. Sociālekonomiski nozīmīgu kultūras mantojuma objektu atjaunošana
1.3.	Pils parka un Pils laukuma rekonstrukcija	M:1.1. M:1.2. M:1.4. M:5.4.	1.2., 1.5., 1.6., 5.2., 5.3., 5.5.	izveidoti jauni tūrisma objekti, rekonstruēta pils parka estrāde, labiekārtots pils parks,	CPD ERAF Kopā	105 000 700 000 805 000	105 000 700 000 805 000			3.DP 4.2.1. Valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produktu attīstībai
1.4.	Cēsu centrālās bibliotēkas attīstība	M:1.1. M:1.2. M:1.4. M:3.3. M:3.4. M:3.5.	1.1., 1.2., 1.7., 1.8.	rekonstruētās ēkas platība	CPD ERAF Kopā	150 000 850 000 1 000 000		2010	2011	2008 - tehniskā projekta izstrādes uzsākšana
2. Infrastruktūras sakārtošana un attīstība										
1.5.	Vecpilsētas reģenerācijas projekts	M:1.1. M:1.2. M:2.1. M:2.2. M:2.4. M:5.1. M:5.4.	1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.6., 1.7., 1.8., 5.2., 5.3., 5.5.	Izstrādāts aktuāls kartogrāfiskais materiāls, veikts uzlidojums Cēsu vecpilsētas aerofoto kartes izstrādei, aktualizēta tehniskā informācija un digitalizēti topogrāfiskie materiāli, Cēsu vecpilsētas reģenerācijas projekta izstrāde	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
1.6.	Vecpilsētas infrastruktūras sakārtošana	M:1.1. M:1.2. M:2.1. M:2.2. M:2.4. M:5.1. M:5.4.	1.3., 1.5., 5.2., 5.3., 5.5.	rekonstruēto ielu garums, rekonstruēto ietvju garums, rekonstruētā apgaismojuma garums, sakārtotas inženierkomunikācijas	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
1.7.	Tautas mākslas centra izveide	M:1.1. M:1.2. M:1.3. M:3.1. M:3.3. M:3.4. M:5.3.	1.1., 1.4., 1.5., 1.8.,	izveidots tautas mākslas centrs, amatiermākslas kolektīviem pieejamo telpu platība	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
1.8.	Jauniešu eksperimentālās kultūras centrs	M:1.1. M:1.2. M:1.3. M:3.1. M:3.3. M:3.4. M:5.3.	1.1., 1.4., 1.5., 1.7.,	izveidots jauniešu kultūras centrs, jauniešu kultūras aktivitātēm pieejamo telpu platība	nav zināms	nav zināms				nav pieejams

Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm	Papildinātība ar citiem projektiem	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Finanšu avots	Indikatīvā summa	Atbalsta programma			
						2009	2010	2011	
2. Pilsētvides attīstība									
2.1.	Cēsu pilsētas maģistrālo ielu rekonstrukcija: 1) Gaujas ielas rekonstrukcija posmā no Palasta līdz Pētera ielai; 2) Valmieras ielas rekonstrukcija posmā no Dzelzceļa ielas līdz pilsētas robežai; 3) Jāņa Poruka ielas rekonstrukcija I kārtā posmā no Lapsu ielas līdz Palmu ielai II kārtā no Palmu ielas līdz pilsētas robežai; 4) Cīruļiņu ielas rekonstrukcija I kārtā posmā no Gaujas ielas līdz Pētera ielai; 5) Zaķu ielas pārvada Cēsis rekonstrukcija; 6) Vaives ielas rekonstrukcija;	M:2.1. M:2.2. M:2.3.	1.1., 1.4., 1.6., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.7., 2.13., 2.14.,	Rekonstruētas ielas 6015 metru garumā, izbūvētas gājēju ietves un veloseliņi 8130 metru garumā, izveidota lietus kanalizācija 4555 metru garumā, izzveidots ielu apgaismojums. Rekonstruēto ielu īpatsvars %; Ielu uzturēšanas izmaksu samazinājums %;	CPD ERAF Kopā	544 940 3 087 990 3 632 930	181 647 1 029 330 1 210 977	181 647 1 029 330 1 210 977	3.DP. 3.6.1. 1. Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai
2.2.	Cēsu pilsētas ūdens saimniecības attīstība III kārtā	M:2.1. M:2.3.	2.1., 2.5., 2.6., 2.7., 2.10., 2.13., 2.14.	rekonstruētā ūdensvada garums, rekonstruētā kanalizācijas vada garums, no jauna izbūvētā ūdensvada garums, no jauna izbūvētā kanalizācijas vada garums	SIA Vinda Kohēzijas fonds Kopā		2009 2010		3.DP 5.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000 (2007.gads)
2.3.	Satiksmes drošības uzlabošana pilsētā	M:2.1. M:2.2. M:2.3.	2.1., 2.2., 2.4., 2.5., 2.6.	Gājēju pārejas pār dzelzceļu izbūve, skaņu signāla izbūve pie gājēju pārejām, autostāvvietas izbūve pie pirmsskolas izglītības iestādes, CSNg cietušo skaita samazinājums, %;	CPD ERAF Kopā	17 625 99 875 117 500	17 625 99 875 117 500		3.DP 2.1.3.1. Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas
2.4.	Velosatiksmes attīstība Cēsu pilsētā	M:2.1. M:2.2. M:2.3.	2.1., 2.3., 2.12., 2.13., 2.14.,	Izstrādāti veloprojekta tehniskā dokumentācija (tehniskie projekti), uzstādītas 5 velo novietnes pie pilsētas izglītības iestādēm. Paaugstinās skolnieku skaits, kuri ikdienā izmanto velosipēdu	nav zināms	nav zināms			
2.5.	1.šķiras valsts autoceļa Umurga – Cēsis turpinājuma Gaujas ielā rekonstrukcija	M:2.1. M:2.2. M:2.3.	2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.6., 2.7., 2.13., 2.14.	Rekonstruēta iela Metru garumā; Paaugstināta ielas caurlaidība%, CSNg skaita samazinājums, %;	nav zināms	nav zināms			3.DP 2.1.1. 1.šķiras valsts autoceļu maršrutu sakārtošana vai cits valsts finansējums
2.6.	Cēsu pilsētas transporta apvedceļa rekonstrukcija (Pētera iela posmā no Gaujas ielas līdz Rīgas ielai)	M:2.1. M:2.2. M:2.3.	2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.7., 2.13., 2.14.	Rekonstruēta iela Metru garumā; Paaugstināta ielas caurlaidība%, CSNg skaita samazinājums, %;	nav zināms	2 786 480			3.DP 2.1.2. Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās vai cits valsts finansējums
2.7.	Siltumtrašu rekonstrukcija	M:2.3.	2.1., 2.2., 2.3., 2.5.	Rekonstruētas siltumtrases Metru garumā, Siltumenerģijas zudumu samazināšana pārvades sistēmā un siltumtrasēs, %; kurināmā patēriņa samazinājums uz siltuma zudumu samazināšanās rēķina;	CPD EM Kopā	nav zināms			Ekonomikas ministrijas mērķprogramma energoefektivitātes uzlabošanai pašvaldībās

Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm	Papildinātība ar citiem projektiem	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Finanšu avots	Indikatīvā summa				Atbalsta programma
						2009	2010	2011	
2.9. Dabas takas „Zvanu klintis” Cēsīs izveidošana	M:1.2. M:2.1.	2.8., 2.8., 2.10., 2.12., 2.13.,	labiekārtotās teritorijas platība, izveidoti gājēju celiņi, iekārtotas atpūtas vietas, izveidoti apstādījumi	CPD LVAF Interreg Kopā	35 000				
2.10. Piesārņoto vietu izpēte un sanācija Cēsu pilsētā	M:2.1. M:2.3.	2.8., 2.8., 2.9., 2.12., 2.13.,	izpētītās piesārņotās vietas (platība, skaits)	CPD LVAF Kopā	nav zināms				LVAF aktivitāte "Augsnes un grunts piesārņojuma likvidēšana un augšnes un grunts piesārņojuma likvidēšana un rekultivācija, vēsturiski piesārņoto vietu sanācija valsts un pašvaldību īpašumā vai valdījumā esošās zemēs"
2.11. Dalītās atkritumu šķirošanas sistēmas izveidošana Cēsīs	M:2.1. M:2.3.	2.10.	izveidots un labiekārtots dalītās atkritumu šķirošanas laukums		nav zināms				3.DP 5.1.2.3. Dalītās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība
2.12. Rekreācijas teritoriju attīstība Pirtsupītes ielejā	M:1.2. M:2.1.	2.8., 2.8., 2.9., 2.10., 2.13.,	labiekārtotās teritorijas platība, izveidoti gājēju celiņi, iekārtotas atpūtas vietas, izveidoti apstādījumi	CPD Interreg Kopā					Latvijas - Igaunijas sadarbības programma
2.13. Virsūdeņu (lietusūdens) sistēmas sakārtošana pilsētā	M:2.1. M:2.3.	2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.6., 2.6., 2.7., 2.14.	izstrādāta virsūdeņu sistēmas sakārtošanas principiālā shēma	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
2.14. Pilsētas ielu rekonstrukcija	M:2.1. M:2.2.	2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.6., 2.6., 2.7., 2.13.	rekonstruēto ielu garums, rekonstruēto gājēju un velosociāļu garums, rekonstruētā apgaismojuma garums, jaunizbūvēto gājēju un velosociāļu garums, jaunizbūvētā apgaismojuma garums	CPD	nav zināms				nav pieejams
2.15. Reģionālā servera centra izveide	M:4.1.	2.16., 2.17.		nav zināms	nav zināms				nav pieejams
2.16. Optikas sakaru kanalizācijas II kārtas domes iestādes vienā tīklā	M:2.3. M:4.1.	2.15., 2.17.	jaunizbūvētā tīkla garums, pieslēgto iestāžu skaits	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
2.17. Pašvaldības kompetences centra attīstība	M:3.3. M:4.1.	2.15., 2.16.	apkalpoto pašvaldības iestāžu skaits	CPD RAPLM					pašvaldības un RAPLM mērķdotācijas

Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm	Papildinātība ar citiem projektiem	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Finanšu avots	Indikatīvā summa				Atbalsta programma	
						2009	2010	2011		
3. Mūziklūšanas attīstība										
3.1.	Jaunas pirmsskolas izglītības iestādes celtniecība	M:3.2. M:4.1.	3.2., 3.9., 3.11., 3.14., 3.15., 3.16.	Uzcelta jauna pirmsskolas iestāde, samazināta rinda uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs par __%, izveidotas 185 jaunas vietas, izveidotas 23 jaunas darba vietas, 185 vecāki iesaistīti darba tirgū.	CPD	1 739 961	698 029			3 DP. 1.4.3. Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros.
					VIP	2 063 664	1 463 663			
					Kopā	3 803 625	2 161 692			
3.2.	Četrus Cēsu pilsētas pirmsskolas izglītības iestāžu renovācija	M:3.2. M:4.1.	3.1., 3.9., 3.11., 3.14., 3.15., 3.16.	Renovēti 4 bērnu dārzi (renovētas telpas, nodrošināta ugunsdrošība, labiekārtota teritorija) Tiks samazināta rinda par 1% uz vietām pirmsskolas izglītības iestādē. Tiks radītas 10 jaunas vietas pirmsskolas izgl. iestādē.	CPD	95 862	95 862			3.DP 1.4.3. Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālā un reģionālās nozīmes attīstības centros
					ERAF	543 221	543 221			
					Kopā	639 083	639 083			
3.3.	Pilsētas internāta celtniecība	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.14., 3.15., 3.16.,	dzīvojamās platības kvadrātūra, gultasvietu skaits	CPD	600 000		300 000	300 000	3.DP. 3.6.1. 1. Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai
					Pilsētvide	3 400 000				
					Kopā	4 000 000		2 000 000	2 000 000	
3.4.	Sporta zāles celtniecība pie Cēsu 2.vidusskolas	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.15., 3.16.,	Sporta zāles platība, skolēnu skaits, kuriem nodrošinātas sporta nodarbības	CPD	600 000		300 000	300 000	3.DP. 3.6.1. 1. Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai
					Pilsētvide	3 400 000				
					Kopā	4 000 000		2 000 000	2 000 000	
3.5.	Cēsu 2.vidusskolas pielāgošana izglītojamiem ar kustību un funkcionālajiem traucējumiem	M:3.1. M:3.2. M:4.1.M:4.2.	3.4., 3.4., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.15., 3.16.,	Tiks iebūvēts lifts un pielāgotas labierīcības telpas personām ar kustības traucējumiem. __ bērni ar funkcionāliem traucējumiem varēs mācīties Cēsu 2. vidusskolā.	CPD					3.DP 1.3.3.2. Vispārējās izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem
					ERAF					
					Kopā					
3.6.	Kvalitatīvai dabaszinātņu apgūvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Cēsu Valsts ģimnāzijā un Cēsu 2.vidusskolā	M:3.1. M:3.2.	3.3., 3.4., 3.5., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.15., 3.16.,	Izremontētas kabinetu telpas, Iegādātas un uzstādītas iekārtas, aprīkojums un tehnoloģijas bioloģijas, fizikas, ķīmijas un matemātikas kabinetos. Nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas kvalitatīvas vispārējās vidējās izglītības iegūšanai 630 Cēsu 2.vidusskolas un Cēsu valsts ģimnāzijas skolēniem. __% palielinājies skolēnu skaits, kas studijas turpina dabaszinātņu vai matemātikas nozarē.	CPD	132 734	132 734			3.DP 1.3.1. Kvalitatīvai dabaszinātņu apgūvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana
					ERAF	167 266	167 266			
					Kopā	300 000	300 000			
3.7.	Cēsu pilsētas vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizācija, Cēsu 2.vidusskolā realizējot vakarskolas programmu	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.15., 3.16.,		CPD		2009/2010			3.DP 1.3.2. Atbalsts vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizācijai
					ERAF					
					Kopā	nav zināms				

Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm	Papildinātība ar citiem projektiem	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Finanšu avots	Indikatīvā summa				Atbalsta programma	
						2009	2010	2011		
3.8.	1.pamatskolas piebūves celtniecība	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.15., 3.16.,	jaunuzceltās būves platība, izveidoto kabinetu skaits,	nav zināms	nav zināms				nav zināms
3.9.	Korekcijas klašu izveidošana Cēsu pilsētas izglītības iestādēs (Cēsu pilsētas pamatskola, Cēsu vakara vidusskola. Cēsu pilsētas 2.pamatskola)	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.15., 3.16.,	no jauna izveidoto korekcijas klašu skaits pilsētas skolās	CPD	līdz 10 000 gadā				1.DP 2.2.4.2. Atbalsts pasākumu īstenošanai jauniešu sociālās atstumtības riska mazināšanai jauniešu ar funkcionālajiem traucējumiem integrācijai izglītībā
3.10.	Energoefektivitātes paaugstināšana Cēsu 2.vidusskolā un Cēsu speciālā pirmsskolas izglītības iestādē	M:2.1. M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.11., 3.12., 3.14., 3.15., 3.16.,	nosiltinātas ēku fasādes, nomainīti logi, veikti citi energoefektivitātes pasākumi	CPD EM Kopā	nav zināms				Ekonomikas ministrijas mērķprogramma
3.11.	Kvalitatīvai dabaszinātņu apgūvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana pamatzglītībā (Cēsu pilsētas pamatskola - kabineti, materiālā bāze vakarskolai, 1.pamatskolai)	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.12., 3.14., 3.15., 3.16.,	iegādāto materiāli tehnisko līdzekļu skaits, kabinetu skaits, kas pilnībā nodrošināti ar materiāli tehnisko bāzi	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
3.12.	Esošo vispārīgā izglītības iestāžu ēku, telpu un teritorijas tehniskā stāvokļa uzlabošana	M:2.1. M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.14., 3.15., 3.16.,	labiekārtotās teritorijas platība, rekonstruēto klašu skaits, platība	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
3.13.	Mācību kabinetu pilnveidošana ar modernajām tehnoloģijām un nodrošināšana ar atbilstošu aprīkojumu	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.14., 3.15., 3.16.,	labiekārtoto kabinetu skaits, moderno tehnoloģiju vienību skaits	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
3.14.	Materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana kvalitatīvai izglītības programmu īstenošanai	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13, 3.15., 3.16.,	iegādāto materiāli tehnisko līdzekļu skaits, kabinetu skaits, kas pilnībā nodrošināti ar materiāli tehnisko bāzi	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
3.15.	Izglītības iestāžu pielāgošana skolēniem ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.16.,	izglītības iestāžu skaits, kuras pieejamas skolēniem ar fiziskās un garīgās veselības traucējumiem,	nav zināms	nav zināms				nav pieejams
3.16.	Izveidot bērnu un jauniešu atpūtas centrus pilsētas mikrorajonos	M:3.1. M:3.2. M:4.1.	3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14., 3.15.,	mikrorajonu skaits, kuros bērniem un jauniešiem pieejami atpūtas centri, atpūtas centru skaits	CPD BĢLM					Bērnu un ģimenes lietu ministrijas projektu konkurss "Jaunatnes iniciatīvu centru veidošana"

	Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm	Papildinātība ar citiem projektiem	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Finanšu avots	Indikatīvā summa				Atbalsta programma
							2009	2010	2011	
4. Sociālās vides attīstība										
4.1.	Caunas iela 8 - Sociālo mājokļu atjaunošana Cēsīs	M:2.4. M:4.2.	4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.7., 4.8., 4.9., 4.10., 4.11.	renovētā ēkas platība, labiekārtoto dzīvokļu skaits	CPD ERAF Kopā	26 250 175 000	26 250 175 000			3.DP 4.4.2. Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības pasākumi
4.2.	Speciālistu piesaiste Cēsu pašvaldībai	M:1.3. M:4.1.	4.3., 4.12.	piesaistīto speciālistu skaits	CPD ESF Kopā	12 956 73 418 86 374				1.DP 5.3.1. Speciālistu piesaiste plānošanas reģioniem, pilsētām un novadiem
4.3.	Cēsu pilsētas pašvaldības institūciju kapacitātes celšana	M:4.1.	4.2., 4.12.	apmācīto speciālistu skaits, veikto apmācību apjoms (stundas)	CPD ESF Kopā	7 907 62 012 52 710				1.DP 1.5.3. Plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību administratīvās un attīstības plānošanas kapacitātes stiprināšana
4.4.	Ģimenes atbalsta centra izveidošana (infrastruktūra)	M:4.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.5., 4.6., 4.7., 4.8., 4.9., 4.10., 4.11.	rekonstruētās ēkas platība, iekāroto kabinetu skaits	Kopā	117 647				3.PD 3.1.4;4 Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai Kvotas reģionam
4.5.	Ģimenes atbalsta centra izveidošana (PROGRAMMA)	M:4.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.6., 4.7., 4.8., 4.9., 4.10., 4.11.	izveidot programma ģimenes atbalsta nodrošināšanai	Kopā	120 000				Ir uzsāktas sarunas ar SOS Bērnu ciematu asociāciju. Mēs gatavojam projekta ideju, viņi nodrošina sasaisti ar finansētāju.
4.6.	Specializētais invalīdu transports	M:4.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.7., 4.8., 4.9., 4.10., 4.11.	iegādātā specializētā invalīdu transporta skaits	CPD Ahimas pašvaldības ziedojums Kopā	25 000 10 000 35 000				
4.7.	Īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļas izveidošana Cēsu p/a „Sociālā aģentūra”	M:4.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.8., 4.9., 4.10., 4.11.	izveidot nodaļa, rekonstruēto telpu platība, iekārtoto kabinetu skaits	CPD ERAF Kopā	23 875 135 294 159 169				3.DP. 3.1.4;4 Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai Kvotas reģionam
4.8.	Nakts patversmes un atskurbtuves izveidošana Cēsu pilsētā	M:4.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.7., 4.9., 4.10., 4.11.	izveidota naksts patversme un atskurbtuve, platība, vietu skaits	nav zināms	nav zināms				nav zināms
4.9.	Drošības poļu institūts	M:4.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.7., 4.8., 4.10., 4.11.		nav zināms	nav zināms				nav zināms
4.10.	Specializētās invalīdu darbnīcas (PROGRAMMA)	M:3.4. M:4.2. M:5.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.7., 4.8., 4.9., 4.11.	izstrādāta programma invalīdu apmācībai, nodarbināšanai specializētās darbnīcās	CPD ESF Kopā	17 647 100 000 117 647				1 DP 1.4.1.2.4. Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos

Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm	Papildinātība ar citiem projektiem	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Finanšu avots	Indikatīvā summa	2009	2010	2011	Atbalsta programma
4.11. Specializētās invalīdu darbnīcas (INFRASTRUKTŪRA)	M:3.4. M:4.2. M:5.2.	4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.7., 4.8., 4.9., 4.10.	iekārtoto darbnīcu platība	CPD	22 500				3.1.4.1.5. Infrastruktūras pilnveidošana sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanai personām ar garīga rakstura traucējumiem
				ERAF	147 750				
				Kopā	150 000				
4.12. Cēsu pašvaldības ēkas energoefektivitātes paaugstināšana un ceturtnā stāva celtniecība	M:2.1. M:4.1.	4.2., 4.3.	nosilitinātās ēkas platība, no jauna uzbūvētā apjoma platība, iekārtoto kabinetu skaits	CPD	nav zināms				Ekonomikas ministrijas mērķprogramma
				EM					

5. Uzņēmējdarbības vides aktivizēšana

5.1. Uzņēmējdarbības atbalsta centra – Biznesa inkubatora izveidošana Cēsu pilsētā (rajona padome)	M:5.1. M:5.3. M:5.4.	5.4., 1.7., 1.8.	izveidots uzņēmējdarbības atbalsta centrs, izstrādāta programma uzņēmējdarbības atbalstam, piedāvāto pakalpojumu skaits	CPD	31 626	10 542	10 542		Norvēģu finanšu instruments
				Cēsu rajona padome	192 707				
				EEZ	895 912				
				Kopā	1 120 245	646 398	163 596		
5.2. Pilsētas un pils	M:1.1. M:1.2. M:1.5. M:2.1. M:3.3. M:5.4.	1.2., 1.3., 1.5., 1.6., 5.3., 5.5.	nostiprināta daļa viduslaiku pilsdrupu, izstrādāti kvalitātes noteikšanas kritēriji dažāda veida pilīm un muižām, izgatavoto bukletu skaits,	CPD	30 909	10 303	10 303	10 303	Baltijas jūras reģiona transnacionālā sadarbības programma (Interreg)
				BSR	262 067.60				
				Kopā	292 977				
5.3. Pils kompleksa revitalizācija tūrisma attīstībai	M:1.1. M:1.2. M:1.5. M:2.1. M:3.3. M:5.4.	1.2., 1.3., 1.5., 1.6., 5.2., 5.5.	rejkonstruētās pils platība, labiekārtoto telpu skaits, izveidota pastāvīgā ekspozīcija, izveidotas konferenču telpas	CPD	375 000		187 500	187 500	3.DP. 3.6.1. 1. Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai
				Pilsētvide	2 500 000		1 250 000	1 250 000	
				Kopā	2 875 500				
5.4. Radošās uzņēmējdarbības atbalsts - inkubatora izveide	M:5.1. M:5.3. M:5.4.	5.1., 1.7., 1.8.	izveidots radošas uzņēmējdarbības inkubators, piedāvāto pakalpojumu skaits, piesaistīto jauno uzņēmumu skaits	ERAF					2.DP 3.2.1. Biznesa inkubatori
5.5. Tūrisma infrastruktūras attīstība (norādes zīmes, kartes, bukleti, pasākumi, u.c.)	M:1.1. M:1.2. M:1.5. M:2.1. M:3.3. M:5.4.	1.2., 1.3., 1.5., 1.6., 5.2., 5.3.	uzstādīto norāžu zīmju skaits, sagatavoto karšu, bukletu skaits, organizēto pasākumu skaits,	Kopā	95 000				Nav zināms

Apzīmējumi

Cēsu pilsētas dome	CPD	Ekonomikas ministrija	EM	Eiropas sociālais fonds	ESF
Eiropas reģionālās attīstības fonds	ERAF	Valsts investīciju programma	VIP		
Baltijas Jūras reģiona attīstības programma	BSR	Latvijas vides aizsardzības fonds	LVAf		
Igaunijas - Latvijas pierobežu reģionu attīstības programma	Latvija - Igaunija	Interreg programma	Interreg		

